

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 3/2024

Cena \$ 2.50

MARCH 2024

At' je ti kříž radostí i v době pronásledování

Z „Katechezí“ svatého Cyrila Jeruzalémského, biskupa

Každý Kristův čin je chloubou obecné církve. Avšak chloubou nad všechny chlouby je kříž. To dobře věděl Pavel, když řekl: *At' je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem Kristovým.*¹

Byla to obdivuhodná věc, když slepý od narození nabyt u Siloe opět zraku; ale co ostatní slepi po celém světě? Byla to jistě veliká a nadpřirozená věc, když byl Lazar po čtyřech dnech vzkříšen. Této milosti se ovšem dostalo pouze jemu; co však ostatní, kteří v celém světě umírali v důsledku hříchu? Obdivuhodné bylo, že se pět chlebů stalo zdrojem obživy pro pět tisíc lidí. Co to však znamenalo pro ty, kteří po celém světě trpěli hladem nevědomostí? Obdivuhodné bylo i to, že žena, která po osmnáct let byla spoutána Sata-nem, byla vysvobozena. Co to však znamenalo pro nás, kteří jsme byli spoutáni řetězy svých hříchů?

Slavné vítězství kříže však osvitilo ty, kteří byli slepi nevědomostí, osvobodilo všechny, které zotročoval hřích, a vykoupilo všechny lidi na celém světě.

Za Spasitelův kříž se proto nestydíme, a spíše se jím chlubme. Slovo o kříži je pro Židy kámen úrazu, pro ostatní bláznovství; ale pro nás je spásou. Těm, kdo jsou na cestě k záhubě, je bláznovstvím, pro nás, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.² Vždyť to nebyl pouhý člověk, kdo za nás umíral, ale Syn Boží, Bůh, jenž se stal člověkem.

Beránek zabitý podle nařízení Mojžíšova kdysi zadržel zhoubce opodál;³ ale což Beránek Boží, který snímá hřích světa, nečiní mnohem víc, když nás osvobozuje od hříchů? Jestliže krev obyčejného beránka působila spásu, čím spíše přináší spásu krev jednorozeného Syna?

Neodešel ze života z nezbytí ani nebyl obětován násilím, ale dobrovolně. Poslyš, co říká: *Mám moc život dát a mám moc zase ho přijmout.*⁴ Ze svobodného rozhodnutí šel na smrt, s radostí nad znamenitým dílem, s potěšením z koruny vítězství, plný štěstí ze spásy lidí. Za kříž se nestyděl, vždyť přinášel celému světu spásu. Nebyl to obyčejný člověk, kdo tu trpěl, ale Bůh, který se stal člověkem a byl poslušný až k smrti, slavné smrti kříže.

Nuže, neraduj se z kříže pouze v čase pokoje, ale měj stejnou víru i v době pronásledování. Nebud' Ježíšovým přítelem pouze v čase pokoje, a v čase bojů nepřítelem. Nyní přijímáš od svého štědrého duchovního krále odpuštění hříchů a bohatství milostí. Až tedy vypukne boj, bojuj statečně za svého krále.

Ježíš byl za tebe ukřižován, ačkoli byl bez hříchu. A ty se zdráháš jít na kříž pro toho, který byl ukřižován pro tebe? Ty neprokazuješ milost, vždyť napřed se jí dostalo tobě. Ty jen s díky splácíš dluh tomu, který byl na Golgotě ukřižován kvůli tobě.

¹ Gal 6,14 ² Srov. 1 Kor 1,23.18

³ Srov. Ex 12,23 ⁴ Jan 10,18

K obrazům na titulní straně:

Namaloval je Zdeněk Nerada, malíř a grafik českého původu, který žije v Berwynu na předměstí Chicaga.

Ukřižování (1999):

Ježíš vykřikl na kříži mocným hlasem a skončil ... země se zatřásla, skály se rozpučely, hroby se otevřely a mnoho těl zesnulých svatých bylo vzkříšeno.

(srv. Mat 27, 50 – 52)

* * *

Ti, kteří jdou k záhubě, považují nauku o kříži za hloupost. My však, kteří budeme zachráněni, víme, že tím Bůh projevil svou moc.

(1 Kor 1, 18. 23)

Zmrtvýchvstání (2023):

Na úsvitu prvního dne v týdnu ... nastalo velké zemětřesení. Anděl Páně sestoupil z nebe a odvalil kámen. Strážci se strachem zděsili a klesli jako mrtví. Anděl řekl ženám: „Vy se nebojte! Hledáte Ježíše ukřižovaného. Není tady. Byl vzkříšen!“

(srv. Mat 28, 1 – 6)

* * *

Kristus z mrtvých vstal, a to jako první z těch, kteří zesnuli. Protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž pro svoje spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak zase pro svoje spojení s Kristem všichni budou povoláni k životu.

(1 Kor 15,20 – 22)

Podle Liturgie hodin

Kristus z mrtvých vstal...

Vítězi k poctě zpívejme,
velebme jej hned zrána,
v radosti spolu slavme dnes
den vzkříšeného Pána.
Radujme se, veselme se,
chválu vzdávejme.

Obětí, kterou dokonal
tam na oltáři kříže,
kněz pravý Bohu nazpět dal,
co držel světa kníže.
Radujme se, veselme se,
chválu vzdávejme.

Anděla zhoubce tato noc
srazila v jeho pýše.
Vyvedla nás ven z poroby
faraonovy říše.
Radujme se, veselme se,
chválu vzdávejme.

Úzkostmi moře Rudého
prošli jsme v jeho síle.
Beránek zve nás k hostině,
oblečme roucho bílé.
Radujme se, veselme se,
chválu vzdávejme.

Proniká temnem světla svit,
bázeň zahání víra.
Tvé jméno chválí Boží lid,
ó, Tvůrce všehomíra!
Radujme se, veselme se,
chválu vzdávejme.

*Zpěvník křesťanských písní
Hosana č. 163*

Ó převeselá novina,
ó arcišťastná hodina,
chval, duše má, Hospodina!
Vstal dnes z mrtvých náš Spasitel,
smrti, d'ábla přemožitel.
Raduj se, všechno stvoření,
z Páně vzkříšení.

Vítej, Ježíši vzkříšený,
bleskem slávy oblečený,
již zašel čas zarmoucený,
temnost se v jas obrátila,
žalost v radost proměnila,
minulo těžké trápení,
všechno se mění.

Chvála tobě na výsosti,
žeš ve veliké milosti
všechny nás zbavil žalosti.
Nechcem být v světě bez tebe,
přijmi nás k sobě do nebe,
kde už kraluješ své říši,
Kriste Ježíši.

Podle Velikonoční Liturgie hodin

Pokoj Kristův, ať je s Vámi!
Chvalme Boha – Aleluja!
Požehnané Velikonoce
všem přeje

Mons. Dušan Hladík

LITURGICKÁ ČTENÍ

5. neděle postní - 17. března 2024

1. ČTENÍ - Jer 31, 31-34

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Hle, blíží se dni - praví Hospodin - kdy sjednám s Izraelovým a Judovým domem novou smlouvu: ne jako byla smlouva, kterou jsem sjednal s jejich otci, když jsem je vzal za ruku, abych je vyvedl z egyptské země; smlouva, kterou zrušili, ačkoli já jsem byl jejich pánem - praví Hospodin. Taková bude smlouva, kterou sjednám s Izraelovým domem po těch dnech - praví Hospodin: Vložím svůj zákon do jejich nitra, napíšu jim ho do srdce, budu jim Bohem a oni budou mým lidem! Nebude již učit druh druh, bratr bratra: „Poznej Hospodina!“ Neboť mě poznají všichni od nejmenšího do největšího - praví Hospodin. Jejich nepravosti jim odpustím a na jejich hřích už nevzpomenu.

2. ČTENÍ - Žid 5, 7-9

Čtení z listu Židům.

Bratři! Kristus v době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu k Bohu. Ačkoli to byl Syn Boží, naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonil své dílo, stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají.

EVANGELIUM - Jan 12, 20-33

Slova svatého evangelia podle Jana.

Mezi těmi, kdo přišli do Jeruzaléma jako poutníci, aby se o svátcích zúčastnili bohoslužeb, byli i někteří pohané. Ti přišli k Filipovi, který byl z galilejské Betsaidy, a prosili ho: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše.“ Filip šel a řekl to Ondřejovi; Ondřej a Filip pak šli a pověděli to Ježíšovi. Ježíš jim na to řekl: „Přišla hodina, kdy Syn člověka bude oslaven. Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek. Kdo má svůj život rád, ztratí ho; kdo však svůj život na tomto světě nenávidí, uchová si ho pro život věčný. Jestliže mi kdo chce sloužit, ať mě následuje; a kde jsem já, tam bude i můj služebník. Jestliže mi kdo slouží, Otec ho zahrne počtou. Nyní je moje duše rozdechvána. Co mám říci? Otče, vysvobď mě od té hodiny? Ale právě kvůli té hodině jsem přišel. Otče, oslav své jméno!“ Tu se ozval hlas z nebe: „Oslavil jsem a ještě oslavím.“ Lidé, kteří tam stáli a uslyšeli to, říkali, že zahřmělo. Jiní říkali: „To k němu promluvil anděl.“ Ježíš jim na to řekl: „Ten hlas se neozval kvůli mně, ale kvůli vám. Nyní nastává soud nad tímto světem, nyní bude vládce tohoto světa vypuzen. A já, až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechny k sobě.“ Těmi slovy chtěl naznačit, jakou smrtí zemře.

Květná neděle - 24. března 2024

1. ČTENÍ - Iz 50, 4-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já

se nezdřáhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své lice těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahánben.

2. ČTENÍ - Flp 2, 6-16

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM - PAŠIJE Mk 14, 26 - 15, 47

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka.

Když bylo po večeři, vyšel Ježíš s učedníky na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: 'Budu bit pastýře, a ovce se rozprchnou.' Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ Petr mu na to řekl: „I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes, této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapřu tě!“ Stejně tak mluvili všichni. Přišli k venkovskému dvorci zvanému Getsemany. Ježíš řekl učedníkům: „Poseďte tady, až se pomodlím.“ A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Trochu poodešel, padl na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne co já chci, ale co ty chceš.“ Potom se vrátil a našel je jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spíš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ A zas odešel a modlil se stejnými slovy. Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli. Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? - Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďte! Hle, je tady můj zrádce.“ Když ještě mluvil, hned se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním celý houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží, učitelé Zákona a starší. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho se chopte a obezpečně ho odvedte!“ A když Jidáš přišel, hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Mistře“ a políbil ho. Oni pak vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho. Jeden z okolostojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho. Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Nuže, ať se splní výroky Písma!“ Tu ho všichni opustili a utekli. Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý. Ježíše odvedli k veleknězi. Tam se shromáždili všichni velekněží, starší a učitelé Zákona. Petr šel zpovzdálí za ním až dovnitř do veleknězova dvora: sedl si mezi služebníky k ohni a ohřívál se. Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: „My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama, a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“ Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné. Tu povstal velekněz, postavil se doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš

na to, co tito lidé proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ Ježíš odpověděl: „Tys to řekl. A uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil: „Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti. Někteří začali na něho plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“ Také služebníci se do něho pustili a bili ho. Petr byl dole na dvoře a přišla tam také jedna z veleknězových služek. Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla: „Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“ Ale on to zapřel: „Nevím ani nerozumím, co povídáš.“ Pak šel ven k prostranství u brány. A kohout zakokrhá. Ta služka tam Petra uviděla a hned zase začala říkat lidem, kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“ Ale on opět zapíral. Za chvíli zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli: „Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec.“ On se však začal zaklínat a přísahat. „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte!“ A hned zakokrhá kohout podruhé. Tu si Petr vzpomněl na slovo, které mu Ježíš řekl: „Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A propukl v pláč. Hned zrána veleknězi se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi. Pilát se ho otázel: „Ty jsi židovský král?“

On mu odpověděl: „Ty to říkáš.“ Velekněží proti němu přednesli mnoho žalob. Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“ Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil. O svátcích jim vladař propouštěval vězně, o kterého požádali. Právě byl ve vězení jistý Barabáš ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy. Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělával. Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti. Velekněží však pošťvali lid, ať jim raději propustí Barabáše. Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“

Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“ Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy, a svolali celou čet. Oblékli mu rudý plášť, upletli trnovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali pozdravovat: „Bud' zdrav, židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali. Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem - otce Alexandrova a Rufova - přinutili, aby nesl jeho kříž. Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota, což znamená v překladu Lebka. Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král.“ Zároveň s ním ukřižovali dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potrášali hlavou a říkali: „Hleďme, chceme zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“

Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i veleknězi a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomocí nemůže. Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni. Když bylo dvanáct hodin, nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“, to je v překladu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hleďte, volá Eliáše!“ Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít; říkal přitom: „Počkejte, chceme vidět, zdali ho Eliáš přijde

sejmout!“ Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

(Chvilé tiché modlitby vkleče.)

Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak - vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“ Zpovzdálí také přihlížely některé ženy, mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího i Josefa, a Salome. Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy, když působil v Galileji - i mnoho jiných, které spolu s ním přišly do Jeruzaléma. Mezitím už nastal večer. Protože byl den příprav před sobotním svátkem, přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie, který sám také očekával Boží království, a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pilát se podivil, že by už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtev. Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo. Ten koupil lněné plátno, sňal tělo, zavinul ho do plátna a uložil do hrobky, která byla vytesaná ve skále, a před vchod do hrobky přivalil kámen. Marie Magdalská a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl Ježíš položen.

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně 31. března 2024

1. ČTENÍ - Sk 10, 34a, 37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, udalo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vši rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

2. ČTENÍ - I Kor 5, 6b-8

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Nevíte, že kousek kvasu prokvasí celé těsto? Odstraňte ten starý kvas, aby se z vás stalo nové těsto. Jste totiž jako nekvašený chléb. Vždyť náš velikonoční beránek - Kristus - je už obětován. Proto slavme svátky ne se starým kvasem, ani s kvasem, který znamená špatnost a nešlechtnost, ale s nekvašenými chleby, to je: s upřímností a životem podle pravdy.

EVANGELIUM - Jan 20, 1-10

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevěšel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel k hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 27. února 2024

Politické události

Protestující zemědělci zpomalili dopravu na hranicích

Nespokojení zemědělci ve čtvrtek 22. února vyrazili k hranicím se Slovenskem, Polskem a Německem, kde částečně blokovali přechody. S celkem 3 000 kusy techniky protestovali proti politice EU a zpomalili dopravu i ve městech, větší komplikace na silnicích ale nenastaly. Výjimkou bylo uzavření hraničního přechodu v Hodoníně směrem na Slovensko.

Blokádu jako první ohlásili Němci s tím, že se k nim čeští sedláci u Hory Svatého Šebestiána připojí. Nakonec probíhala pouze částečná blokáda a zemědělci si na místě předali dary. Na traktorech či valnících visela hesla jako například „Zastavte to šílenství“ nebo „Krávy nevypnu ON/OFF“.

Traktory v Jihomoravském kraji zastavily provoz z Hodonína do slovenské Holíče, hraniční přechod byl asi hodinu kompletně zablokovaný. Na místo dorazily stovky traktorů. Někteří zemědělci měli české vlajky, jiní vzkazy, že chtějí pěstovat potraviny a ne řešit papíry nebo že chtějí rovné podmínky v celé EU. Z druhé strany navíc přijely i traktory ze Slovenska, Maďarska a Polska.

Protest se podle prezidenta AK Jana Doležala odehrál v poklidu, současnou situaci sedláků však označil za zoufalou. Ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) na síti X uvedl, že má pro dnešní protest pochopení.

Ve Zlínském kraji vyrazilo jedenačtyřicet kusů traktorů s přívěsy a další těžká zemědělská technika z Kroměříže do Holešova. Nespokojení farmáři ze středních Čech se stroji zamířili do Kolína. V Olomouci se protestující sešli u hlavního nádraží s hejtmánem kraje Josefem Suchánkem (STAN), kde mu předali listinu se sedmi důvody protestu. „Je tam zpracovaná šílená byrokracie, co musí denně zažívat ten farmář, ať malý nebo velký,“ uvedla Milada Rašková Měsířová, šéfka olomoucké agrární komory.

Z Kaplice a nádraží na Českokrumlovsku v Jihočeském kraji vyrazilo přibližně 40 traktorů směrem na hranice s Rakouskem do dolního Dvořiště. Provoz na silnicích intenzivně hlídali jihočeští policisté.

V Plzeňském kraji se podle odhadů zapojili zemědělci přibližně se 120 traktory, nákladními auty a dalšími vozidly.

Na Domažlicku se do protestu na české straně připojili i farmáři z Bavorska, kteří přijeli v osobních autech a dodávkách, protože se obávali možných restrikcí ze strany policistů.

K protestu zemědělců na Chebsku v Karlovarském kraji se připojili také jejich bavorští kolegové. Společné téma je boj proti nadsazeným a nesmyslným podmínkám určeným Evropskou unií.

K protestu se na Vysočině přidali také zaměstnanci a technika společnosti ZP Ostrov nad Oslavou na Žďár-

sku. Na traktory pracovníci ráno umísťovali transparenty a české vlajky. Nechyběly nápisy: „Evropo, vzpamatuj se! Už toho máme dost!“ nebo „Od reality vzdálené míle, jsou evropské cíle!“

Protestních jízd se účastnili i v Královéhradeckém kraji zemědělci asi s 200 traktory a těžkou technikou.

Protest pořádaný Agrární komorou a Zemědělským svazem byl součástí celoevropských akcí nespokojených zemědělců proti politice Evropské unie.

Zemědělcům vadí především podmínky Green Dealu, mají problém s bezcelními dovozy zemědělských produktů ze zahraničí, zejména z Ukrajiny či Latinské Ameriky.

V pondělí 19. února část zemědělců demonstrovala před ministerstvem zemědělství v Praze, protestní jízdou se stovkami traktorů částečně zablokovali magistrálu. Požadovali, aby česká vláda odstoupila od Green Dealu, tedy unijní Zelené dohody pro Evropu, jejímž cílem je dosáhnout klimatické neutrality sedmadvacitky do roku 2050. Od tohoto protestu se ale hlavní zemědělské organizace distancovaly.

FBI pomáhá s vyšetřováním střelby na filozofické fakultě

Americký Federální úřad pro vyšetřování (FBI) pomáhá s vyšetřováním loňské střelby na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V rozhovoru to uvedl ředitel FBI Christopher Wray, který jednal s ministrem vnitra Vítem Rakušanem (STAN). Šéf amerického úřadu také ocenil pomoc české policie při dopadení muže, který údajně připravoval střelbu na škole v Alabamě.

Wray vyjádřil při návštěvě Česka soustrast s oběťmi střelby na fakultě, kde student školy zabil 21. prosince loňského roku 14 lidí a sebe a dalších 25 lidí zranil. FBI se podle něj podílí i na vyšetřování.

„Jsme stále připraveni poskytnout další podporu a pomoc, kterou od nás česká policie potřebuje,“ doplnil. Bližší informace nechtěl uvést.

Ředitel FBI připomněl naopak pomoc českých policistů při zadržení muže, který podle amerických i českých vyšetřovatelů plánoval střelbu na škole v USA. „V podstatě se stalo to, že jsme dostali anonymní tip na někoho, kdo se ve Spojených státech snaží připravit na střelbu ve škole. Onen tip pocházel z České republiky,“ popsal situaci.

Informace pak FBI předala české policejní Národní centrále proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě (NCTEKK). Ředitel NCTEKK Břetislav Brejcha loni v prosinci řekl, že čeští policisté vypátrali a vyslechli Čecha, který s možným střelcem v USA komunikoval na sociální síti. „To nám umožnilo identifikovat osobu ve Spojených státech, z níž se vyklubal teenager z Alabamy, který se opravdu velmi vážně chystal, že provede střelbu ve škole na území USA,“ uvedl Wray. „Díky tomu jsme dokázali zabránit hrozné situaci. To vše, co vám líčím, se odehrálo v několika málo dnech. Tato rychlost potvrzuje, jak úzkou spolupráci FBI má s českými partnery, za což jsme vděční. Víme, kolik nevinných životů bylo díky dobré práci zachráněno,“ dodal šéf FBI.

Ekonomika

Kurzovní listek

27. 2. 2024 (střed)

EUR, 1	25,350
Kanada, 1	17,376
USA, 1	23,394

Kultura

Rok České hudby

Česká hudba přitahuje americké publikum. Tento rok si jí užije dost. Letošek se čtyřkou na konci je totiž Rokem české hudby. Skladby českých autorů a sami čeští interpreti se tak prezentují nejen na domácích scénách, ale i v cizině. Ve Spojených státech zahájil Rok české hudby v lednu recitál tenoristy Petra Nekorance v New Yorku, teď vsadili v hlavním městě Washingtonu na klavírní provedení Dvořákových Slovanských tanců.

Skladby Antonína Dvořáka představili ve výstavním sále českého velvyslanectví dva mladí klavíristé, Mary-Victoria Voutsas a Nolan Alexander Ancil.

Dvořákova hudba se podle nich hraje s radostí, protože některá díla byla složená jako komorní, aby si je lidé mohli zahrát i pro svoje potěšení doma. A z toho pak pramení i radost z hraní.

„Dvořák také uměl vložit osobitý charakter do každé skladby. Ve výškách má hudba vzrušující náboj, v hloubkách jde do nitra duše. A to pomáhá se do ní úplně ponořit,“ popisují.

Diváci se nechali do hudby opravdu vtáhnout. Paní Diamond přiznává, že miluje vážnou hudbu. Prý si ji sama pro sebe zpívá. Při koncertu stála a bylo vidět, že v ní melodie rezonují. Dvořákovy skladby podle ní mají moc rozeznit duši. Proto se jí koncert tak líbil.

Další posluchač, Edgar Russell má rád překvapení. Sice

něco z české hudby zná, ale rád pozná i její jiné stránky. Přijde tedy i na další české koncerty ve Washingtonu. A ty podle českého velvyslance ve Spojených státech Miloslava Staška samozřejmě budou následovat.

„Zaměřujeme se na různé žánry. Začínáme samozřejmě klasickou hudbou, ale plánujeme i pop, jazz, máme dva koncerty cimbálové muziky,“ vyjmenovává.

Vrcholem sezóny bude podle Staška vystoupení České filharmonie v proslulé Carnegie Hall v New Yorku.

„Další koncerty nebudou jen u nás na ambasádě, ale organizujeme je ve spolupráci například s Georgetownskou univerzitou nebo Kennedyho centrem, to je nejprestižnější kulturní organizace a instituce ve Washingtonu. A také spolupracujeme s Národní galerií moderního umění,“ dokládá Stašek pestrost míst, kde česká hudba zazní.

Rok české hudby v zahraničí je teprve na začátku. Koncertů ještě bude mnoho. Třeba v půlce března diváky překvapí v České národní budově na Manhattanu v New Yorku večer českých interpretů Kateřiny Englichové a Viléma Veverky se skladbami hboj a harfu.

Sport

Pittsburgh vzpomínal na Jágrův éru

Hokejový klub Pittsburgh Penguins slavnostně vyvěsil ke stropu své haly dres Jaromíra Jágra s číslem 68. Druhý nejproduktivnější hráč historie NHL se stal čtvrtým Čechem, jehož číslo nějaký z klubů NHL vyřadil z užívání.

V sobotu 17. února si čerstvě dvaapadesátiletý Jágr zatrénoval po boku současných hvězd Penguins, v hlavní roli

pak byl před utkáním proti Los Angeles, kdy jeho dres vystoupal pod strop PPG Paints Areny.

Před ceremoniálem Jágr na tiskové konferenci uvedl, že se nechce nechat strhnout emocemi. Při více než tříčtvrtéhodinovém programu ale bylo znát, že i za každé situace vtipkujícího hokejistu dojetí zasáhlo.

Přímou na ledě stál Jágr s více než třiceti spoluhráči z dob působení v dresu Penguins i se svými nejbližšími, maminkou Annou a přítelkyní Dominikou.

Klub v několika videích vzpomínal na Jágrovy složité začátky v zámoří i na jeho památné góly v dresu s tučňákem na prsou.

Kladenský rodák ve svém projevu poděkoval důležitým lidem ve svém životě i kariéře včetně spoluhráčů Jiřího Šlégra, Jiřího Hrdiny, Martina Straky a Roberta Langa. Pak již přišla na řadu nejdůležitější chvíle ceremoniálu – vyvěšení ikonické osmašedesátky.

Když dres jako teprve třetí v klubové historii stoupal pod strop zaplněné arény, bezmála dvacet tisíc diváků skandovalo Jágrůvo jméno.

Pittsburgh českého křídelníka draftoval v roce 1990 jako pátého hráče v pořadí a Jágr se téměř okamžitě stal jednou z nejvýraznějších tváří klubu.

Společně s Mariem Lemieuxem vytvořil nejúspěšnější dvojici NHL a v letech 1991 a 1992 pomohl pensylvánskému klubu k jeho prvním dvěma Stanley Cupům.

V kádru Penguins vydržel jedenáct sezon, během kterých nasbíral 1079 bodů. Mezi roky 1990 a 2001 byl nejproduktivnějším hráčem ligy, když nasbíral o 65 bodů víc než druhý nejúspěšnější hráč v tomto období Joe Sakic (1014). V po-

sledních třech sezonách v černožlutém dresu dokonce nosil kapitánské čéčko.

Fanoušci Pittsburghu i přes všechny úspěchy v jednu chvíli nemohli Jágrovi přijít na jméno. V roce 2011 se totiž český útočník po třech sezonách v ruském Omsku vrátil do NHL, místo do Pittsburghu však zamířil do kádru úhlavního rivala Philadelphia.

„Možná to byla chyba, že jsem se nevrátil sem. Možná by teď ta oslava byla větší. V tu chvíli jsem ale myslel víc na sebe a na to, kde budu mít větší prostor,“ řekl útočník, jenž v NHL nastupoval také za Washington, New York Rangers, Dallas, Boston, New Jersey, Floridu a Calgary.

„Ať jsem působil kdekoliv, vždy jsem bral Pittsburgh jako město, do kterého patřím,“ uvedl Jágr na tiskové konferenci. „Jedenáct let, která jsem tady strávil, bylo pravděpodobně to nejlepší, co jsem zažil. Děkuji vám, že můžu Pittsburgh nazývat svým druhým domovem,“ pronesl před zaplněnou arénou.

Kariéru v NHL Jágr ukončil s výjimečnými statistikami. V 1733 zápasech základní části nasázel 766 gólů, zaznamenal 1155 asistencí a s 1921 body je po Wayne Gretzkém druhým nejproduktivnějším hráčem v historii soutěže.

Na jeho čísla se z uctivé vzdálenosti dívá i nejvýraznější osobnost současných Penguins Sidney Crosby, jenž si s Jágre v sobotu zatrénoval. „V jeho podání hokej stále vypadá snadně. Ruce má pořád vynikající,“ vysekl stále hrajícímu majiteli kladenských Rytířů poklonu trojnásobný vítěz Stanley Cupu, jenž v NHL zatím nasbíral o 365 bodů méně.

Podle zpráv z internetu připravila Dominika Brabcová

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Papež František svatořečil Matku Antulu

Papež František v neděli 11. února při mši svaté v bazilice sv. Petra ve Vatikánu kanonizoval první argentinskou světici Marii Antonii od svatého Josefa, v papežově vlasti známou jako „Mama Antula.“

Matka Antula (1730-1799) byla zasvěcená laická žena, která propagovala ignaciánskou spiritualitu a založila v Buenos Aires Dům duchovních cvičení v době všeobecného nepřátelství vůči jezuitskému řádu. Papež František tuto argentinskou světici vyzdvihl jako vzor apoštolského zanicení a odvahy, protože se vydávala pěšky tisícovky kilometrů přes pouště a nebezpečná území, aby přivedla lidi k Bohu. „Bratři a sestry, Bůh nás miluje, a pokud mu dovolíme, aby se nás dotkl, můžeme se i my v síle jeho Ducha stát svědky lásky, která zachraňuje,“ řekl.

Argentinský jezuitský papež také zdůraznil, že Matka Antula vytrvale chránila ignaciánskou spiritualitu poté, co bylo Tovaryšstvo Ježíšovo potlačeno a jeho kněží vyhnáni z Jižní Ameriky. „Když byli jezuité vyhnáni, Duch Svatý v ní zažehl misijní plamen založený na důvěře v Prozřetelnost a na vytrvalosti,“ dodal Svatý otec.

Během kanonizační mše svaté papež František hovořil o tom, že je důležité chudé a slabé lidi neodstrkovat, ale přiblížit se k nim, jako to udělal Ježíš s malomocným, kterého potkal. „Kolik trpících mužů a žen potkáváme na chodnicích našich měst? A kolik obav, předsudků a nedůsledností, a to i mezi těmi, kdo jsou věřící a nazývají se křesťany, přispívá k tomu, že jsou o to více zraňováni!“ Papež ocenil Matku Antulu jako příklad milosrdenství a péče o ty, které společnost zavrhuje.

Maria Antonia de Paz Figueroa se narodila do zámožné rodiny v roce 1730 v Silipice v Santiagu del Estero na severu Argentiny. Již v mládí projevila vroucí touhu sloužit Bohu. Na počátku své služby pomáhala rodičům s výukou jejich dětí a starala se o nemocné a chudé. Po vyhnání jezuitů ze Španělského impéria králem Karlem III. cestovala pěšky po severní Argentině, aby chránila a propagovala ignaciánskou spiritualitu, a organizovala rekolekce.

Po úspěchu těchto prvních rekolekci rozšířila svou působnost do dalších oblastí Argentiny a v roce 1779 přesídlila do Buenos Aires. Císařské úřady jí sice odepřely povolení obnovit ignaciánskou tradici, ale její vytrvalost se vyplátila, když o rok později získala důvěru místního biskupa a založila Dům duchovních cvičení v Buenos Aires. Shromáždila zde také společenství dalších dívek toužících po řeholním životě a roku 1795 založila ženskou řeholní kongregaci Dcer Božského Spasitele. Zemřela 7. března 1799.

Papež František chce Argentinu navštívit v druhé polovině letošního roku. Ve své vlasti nebyl již od roku 2013, kdy se stal papežem.

Pařížská Notre Dame znovu otevře své brány

Pařížská katedrála poškozená devastujícím požárem v roce 2019 znovu otevře své brány letos v prosinci. 8. prosince doprovodí procesí ulicemi Paříže zpět do restaurované katedrály Notre-Dame gotickou sochu Panny Marie, která unikla plamenům a byla uložena v kostele Saint-Germain-l'Auxerrois. Oznámil to Mons. Laurent Ulrich, arcibiskup francouzského hlavního města, v pastýřském listu zveřejněném na Hromnice. Samotné oslavy začnou už 7. prosince 2024. Na začátku slavnostního tridua bude katedrála znovu symbolicky předána k užívání katolické církvi, budou inaugurovány restaurované varhany a při nešporách zazní Te Deum. O den později, na druhou neděli adventní, bude vysvěcen oltář a sloužena první mše svatá. Triduum završí slavnost Neposkvrněného početí Panny Marie přesunutá na 9. prosince.

Po celý následující oktáv budou slouženy slavnostní liturgie a pařížský arcibiskup zve farnosti všech francouzských diecézí na poutě do obnovené katedrály. Notre Dame byla zachvácená ničivým požárem 15. dubna 2019.

Nóta Dikasteria pro nauku víry:

Pro platnost svátostí nelze měnit formuli ani materií

Dikasterium pro nauku víry vydalo 3. února 2024 doktrinální nótou nazvanou „*Gestis verbisque*,“ v níž uvádí, že slova a prvky stanovené v obřadu každé svátosti nelze měnit, protože takové změny činí svátost neplatnou.

Nóta potvrzuje, že formule a materiální prvky stanovené v základním obřadu každé svátosti nelze libovolně měnit jménem kreativity. Pokud se tak stane, samotná svátost se tím stává neplatnou; nikdy tedy neexistovala a žádná svátostná milost nebyla udělena.

Při prezentaci dokumentu vysvětlil kardinál Victor Fernández, prefekt Dikasteria pro nauku víry, genezi této note. Uvedl, že se znásobil počet situací, kdy bylo nutné prohlásit neplatnost udělených svátostí, a to kvůli úpravám, které pak vedly k nutnosti dohledat dotyčné osoby, aby se obřady křtu nebo biřmování opakovaly, což vedlo ke znepokojení věřících. Jako příklad uvedl úpravy křestní formule: „Křtím tě ve jménu Stvořitele...“ nebo „Ve jménu tatínka a maminky... tě křtíme.“ Stejně okolnosti vyvolaly znepokojení i u některých kněží, kteří byli pokřtěni za použití takovýchto formulí, čímž pak bolestně zjistili neplatnost svého kněžského svěcení a slavených svátostí. Kardinál Fernández vysvětlil, že v jiných oblastech pastorece církve je značný prostor pro kreativitu, v oblasti slavení svátostí však ne. Nao-pak se to „mění v manipulativní zvlášť.“

„Bůh zjevuje a uskutečňuje svůj plán spásy pro každého muže a ženu prostřednictvím úzce propojených událostí a slov,“ uvádí se v notě. „Je třeba bohužel poznamenat, že ne vždy se liturgické slavení, zejména svátostí, odehrává v plné věrnosti církvi předepsaným obřadům. Církev má povinnost zajistit prioritu Božího působení a chránit jednotu Těla Kristova v těch úkonech, které nemají obdoby, protože jsou posvátné *par excellence* s účinností zaručenou kněžským působením Krista.“

Nóta dále vysvětluje, že materie svátostí spočívá v lidském jednání, skrze které jedná Kristus. V ní je někdy přítomen hmotný prvek (voda, chléb, víno, olej), jindy zvlášť výmluvné gesto (znamení kříže, vkládání rukou, ponoření, souhlas, pomazání). Forma svátostí je tvořena slovem, které propůjčuje hmotě transcendentní význam, proměňuje běžný význam hmotného prvku a čistě lidský smysl vykonávaného úkonu. Takové slovo vždy v různé míře čerpá inspiraci z Písma svatého, nachází svůj původ v živé tradici církve a bylo autoritativně definováno magisteriem církve. Proto materie a forma nikdy nezávisela a ani nemůže záviset na vůli jednotlivce nebo společenství.

V dokumentu se dále uvádí, že u všech svátostí se v každém případě vždy vyžadovalo dodržování materie a formy pro platnost jejího slavení s vědomím, že svévolné změny jedné a nebo druhé - jejichž závažnost a zneplatňující síla musí být v každém případě zjišťována - ohrožují skutečné udělování svátostné milosti se zjevnou škodou pro věřící. „To, co se čte v promulgovaných liturgických knihách, se musí věrně dodržovat, aniž by se něco přidávalo, ubíralo nebo měnilo.“

Liturgie umožňuje rozmanitost, která chrání církev před „stmulou uniformitou,“ jak se píše v koncilní konstituci *Sacrosanctum Concilium*. Tato rozmanitost a tvořivost pro větší srozumitelnost obřadu a aktivní účast věřících, se však nemohou týkat toho, co je pro slavení svátostí podstatné.

Podle: www.cirkev.cz

Novým olomouckým arcibiskupem papež jmenoval Josefa Nuzíka

V pátek 9. února 2024 v poledne v katedrále sv. Václava v Olomouci oznámil apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Jude Thaddeus Okolo jméno nového olomouckého arcibiskupa. Papež František jím jmenoval dosavadního administrátora arcidiecéze biskupa Josefa Nuzíka. Úřadu se ujme v polovině dubna.

Ve svých prvních slovech po jmenování biskup Nuzík vyjádřil poděkování za důvěru, kterou novým úřadem dostává: Bohu, ale také papeži Františkovi a apoštolskému nunciovi i celé nunciatuře, která proces jmenování vedla. „Děkuji i vám všem, milí bratři a sestry, kteří jste se více než rok a půl na tento úmysl modlili. Možná se vám ta doba zdála už i dlouhá, byla ale důležitá – prosili jsme za potřebné vlastnosti pro diecézního biskupa. Víím, že je nemám, ale chci do nich s Boží pomocí dorůstat.“ zmínil také biskup Nuzík a dodal: „Budu vám vděčný za spolupráci, trpělivost a podporu lidskou i duchovní v modlitbě.“

Připomenul mimoto, že jmenování přichází jen pár dní před svátkem sv. Cyrila a Metoděje, jak ho slaví světová církev. „Solunští bratři poukazují na naše kořeny a stojí u základů života z víry na Moravě, a tato víra je i po staletích vzácným pokladem, v němž je možné nacházet světlo a sílu také pro naši dobu,“ zdůraznil biskup Nuzík a dodal, že navazovat chce i na práci dalších svých předchůdců, a zejména

arcibiskupa Jana Graubnera, se kterým 13 let spolupracoval jako generální vikář. „Současná doba není jednoduchá, zároveň nám ale Bůh nabízí řadu možností, jak zvládnout svůj život osobní i rodinný. Věřím, že je s jeho pomocí objevíme a také se o ně budeme dělit s lidmi kolem nás,“ uzavřel svůj první pozdrav věřícím.

Inaugurace – uvedení do úřadu – je v plánu na sobotu 13. dubna.

Mons. Josef Nuzík se narodil 25. července 1966 ve Stráni (okres Uherské Hradiště), kde také vyrůstal v zemědělské rodině spolu se svými deseti sourozenci – čtyřmi bratry a šesti sestrami. Po maturitě na Středním odborném učilišti ve Slováckých strojárnách v Uherském Brodě roku 1984 pracoval v těchto strojárnách až do května roku 1989 jako soustružník. V tomto období také absolvoval dvouletou základní vojenskou službu.

Na podzim roku 1989 začal svou přípravu ke kněžství studiem na Římskokatolické cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Praze se sídlem v Litoměřicích a po roce ve studiu pokračoval na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Jáhenské svěcení přijal roku 1994 a jáhenskou službu vykonával ve farnosti Nový Jičín, kde posléze – po přijetí kněžského svěcení 17. června 1995 z rukou olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera – působil také jako farní vikář.

Od léta roku 1996 sloužil jako farní vikář ve farnostech Luhačovice a Pozlovice, v roce 1997 byl jmenován administrátorem farnosti Nivnice a souběžně spravoval také farnost Korytná, zde působil později i jako farář až do roku 2003. V tomto roce byl jmenován farářem ve Štípě u Zlína a zároveň administroval farnost Hvozdná, přitom byl i děkanem vizovického děkanátu.

V roce 2005 byl jmenován vicerektorem Arcibiskupského kněžského semináře v Olomouci, kde působil čtyři roky. V roce 2009 ho arcibiskup Graubner jmenoval svým generálním vikářem, v tomto období byl také ustanoven kanovníkem Metropolitní kapituly u sv. Václava v Olomouci.

Papež František ho 5. července 2017 jmenoval titulárním biskupem diecéze Castra Galbae na území dnešního Alžírsko a pomocným biskupem olomouckým. Biskupské svěcení z rukou arcibiskupa Jana Graubnera přijal 14. října 2017. Jako generální vikář přijal odpovědnost za oblast ekonomickou a personální.

Dne 4. července 2022, tedy dva dny po odchodu arcibiskupa Graubnera do čela pražské arcidiecéze, zvolil sbor poradců biskupa Nuzíka administrátorem olomoucké arcidiecéze. Papež František ho 9. února 2024 jmenoval novým, v pořadí 15. arcibiskupem olomouckým.

Podle: www.cirkev.cz

Náměty (nejen) pro dobu postní

Jen jednoho je třeba

„Je jen málo slov, která by během minuty dokázala vyjádřit obsah, jímž by se dal naplnit celý den, nebo dokonce celý život. Jistě to však platí o slovech Pána Ježíše,“ řekl kardinál Raniero Cantalamessa ve svém dvouminutovém rozjímání pro čas duchovních cvičení papeže a římské kurie, které probíhají od 19. - 24. února 2024.

Duchovní cvičení římské kurie probíhající na počátku postní doby, se podle nového zvyku zavedeného v době pandemie konají individuálně. Dříve papež zval své spolupracovníky do rekolekčního domu. Vatikánský rozhlas nicméně požádal kazatele papežského domu, aby papeže a jeho spolupracovníky na rekolekcích provázel krátkým zamyšlením na každý den.

Dnes se kardinál Cantalamessa inspiroval slovy, která Pán Ježíš adresoval Martě: *'Jen jednoho je třeba'* a uvedl: „Ježíš tato slova adresuje každému z nás: Potřebuješ jen jednu věc. Máš-li ji, máš všechno! Pokud ji nemáš, nemáš nic! Co je tato jediná věc skutečně nezbytná? Odpovím vám slovy velkého filozofa a křesťana 19. století Sorena Kierkegaarda, abyste věděli, že takové věci neříkáme jen my, kazatelé. Poslouchejte: „Tolik se mluví o promarněném životě, ale promarněný je jen život člověka, který ho promarní oklamáný požitky a starostmi a nikdy si neuvědomí, že existuje Bůh a že právě on, on sám, stojí před tváří tohoto Boha.“ Co je tedy to skutečně podstatné? Ježíš to již dříve objasnil ve dvou podobenstvích: o skrytém pokladu, pro který se vyplatí všechno prodat, a o drahocenné perle, pro kterou se vyplatí vzdát se všech ostatních perel. Jediná potřebná věc je Boží království neboli Bůh.“

10 způsobů, jak v postní době obnovit svůj život v Kristu

Postní doba je časem obrácení a pokání, který katolická církev nabízí věřícím, aby se připravili a prožili Velikonoční triduum: tajemství Ježíšova umučení, smrti a vzkříšení. Během 40 dní (letos od 14. února do 28. března) si katolíci mohou stanovit cíle, jak posílit svůj vztah s Bohem, a pomáhat druhým, aby činili totéž. Zde je 10 způsobů, jak v tomto postním období obnovit svůj život v Kristu.

1. Přistupujte k svatému přijímání

Po celou postní dobu je účast na mši svaté a přijímání nejučinnějším úkonem, kterého se věřící mohou účastnit. Svatý Jan Pavel II. poznamenal, že eucharistie v sobě obsahuje princip a věčný zdroj spásy světa, a proto by katolíci měli co nejčastěji využívat její dobrodiní.

2. Prohlubujte svůj duchovní život skrze modlitbu

Mnoho katolíků ignoruje význam modlitby ve svém životě. Postní doba může být vynikající příležitostí k prohloubení vztahu s Bohem prostřednictvím modlitby. Svatý Jan od Kříže napsal: „Kdo utíká od modlitby, utíká od všeho dobrého.“ V tomto smyslu je třeba se modlit. Svatý Efrém nabízí praktičtější pohled. Podle něj modlitba formuje ctnosti v našem srdci a chrání nás před hněvem, pýchou a závistí. Modlitba nám pomáhá, abychom se přizpůsobili Ježíši, což je v postní době obzvlášť potřebné.

3. Čtěte Bibli

Papež Benedikt XVI. vždy vyzýval křesťany, aby se zavázali k seznámení se s Písmem svatým. Zařaďte Bibli do své každodenní modlitby. Jak říká Katechismus, je to hlavní zdroj našeho poznání Boha.

4. Chod'te ke zpovědi

5. Pomáhejte potřebným

Postní doba vybízí věřící k tomu, aby pomáhali druhým, zejména těm nejpotřebnějším, jako to udělal Kristus. Po celém světě existují tisíce katolických charitativních organizací, které potřebují naši pomoc. Ježíš nám řekl: „Chudé budete mít vždycky u sebe.“ Bylo to připomenutí, abychom se vždy starali o ty, kteří mají méně štěstí než my.

6. Prohlubujte úctu k Panně Marii

Maria slouží jako dokonalý vzor všem katolíkům: mužům, ženám, dětem, dospívajícím, matkám, zkrátka všem, kteří se snaží během postní doby rozvíjet život více zaměřený na Krista.

7. Odpouštějte

Usmíre se s někým, kdo si podle vás nezaslouží úctu, odpuštění nebo trochu ohleduplnosti. Kristus řekl, že máme odpouštět svým nepřátelům.

8. Rozjímejte o křížové cestě

Většina farností nabízí možnost modlit se v pátek během postní doby křížovou cestu. Přijměte tuto příležitost, kterou vám Bůh nabízí, abyste se dozvěděli více o víře a o tom, co vám v duchovním životě chybí.

9. Postavte se za Ježíše Krista

Během postní doby se zvláště snažte bránit Ježíše Krista a katolickou církev. Když se setkáváme s netolerantními, uzavřenými a protikřesťanskými názory, je naší povinností učit a s láskou informovat ty, které potkáváme v každodenním životě. Svět je vůči křesťanům a křesťanství stále méně přátelštější. Odpovědí na nevědomost, nenávist a netoleranci je Kristova láska.

10. Předávejte evangelium

Máme příležitost vysvětlit svou víru druhým, kteří by ji nemuseli rozumět, a s pomocí Ducha Svatého je můžeme dokonce přesvědčit o moudrosti a reálnosti naší víry. Důvěřujte Kristu a dovolte mu, aby skrze vás promlouval.

Zázračné uzdravení díky růženci

V roce 2019 byla Tammy Petersonové, manželce známého kanadského psychologa Jordana Petersona, diagnostikována rakovina v terminálním stadiu a lékař jí sdělil, že jí zbývá přibližně deset měsíců života.

Podstoupila operaci, která nedopadla dobře, naopak, její stav se zhoršil a musela být hospitalizována. V nemocnici ji navštívila kamarádka a přinesla jí několik růženců posvěcených papežem. Přestože se Tammy neuměla příliš modlit, její přítelkyně ji to naučila. Po dobu pěti týdnů ji denně navštěvovala a každý den se s ní modlila růženec. Na otázku, jaká byla její zkušenost s touto modlitbou uvedla, že jí pomohla vstoupit do rozjímání o Kristových tajemstvích velmi příjemným a pozvolným způsobem.

Když Tammy procházela těžkou fází nemoci, neustále se modlila Otče náš, což jí pomohlo nelehké období zvládnout. Kromě toho začala čelit budoucímu životu bez obav, dokonce dodnes tvrdí, že se smrti nebojí. Po několika měsících hospitalizace požádala před odchodem z nemocnice, aby jí požehnal kněz. P. Heric Nicolai tak udělal a předal jí nově Opus Dei za nemocné. Začala se ji modlit a při následném vyšetření bylo zjištěno, že se trhlina v jejím lymfatickém systému uzavřela. Tammy je v současné době v procesu konverze ke katolictví (oficiálně bude přijata letos o Velikonočních), protože byla vychována jako protestantka.

Tvrdí, že se každý den modlí růženec, a vyzývá všechny, aby to dělali stejně, protože je to praxe, která vám pomůže se zklidnit, což je v současné době nezbytné: „V životě můžeme nastat mnoho těžkostí a budete se potřebovat něčeho chytit. A když ten moment přijde, Bůh vás může znovu zvednout,“ uzavírá svůj příběh Tammy.

Podle: www.cirkev.cz

Bolestná spomienka

Dňa 8. februára 2024 bolo tomu 5 rokov, keď nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, starý otec a priateľ mnohých, pán

Frederick Tornil

vlastným menom Vladimír Krman

Narodil sa v Bratislave 25. júna 1929.
Bol vojenským pilotom v hodnosti poručíka.

Z Československej republiky uletel vojenským lietadlom 13. marca 1953 s dvomi priateľmi, lebo mu hrozilo prepustenie od letectva z politických dôvodov a on nadovšetko miloval lietanie.

Ďakujeme všetkým, ktorí si na neho spomeniete v modlitbách s nami.

manželka Ružena
synovia Roman, Martin a Daniel
vnuci Anastasia a Colin

Osazení nových tří soch andělů na obnovený Mariánský sloup v Praze

Společnost pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze přinesla Pražanům i věřícím v naši vlasti, jakož i krajanům ve světě další radostnou zprávu, že v pondělí dne 8. ledna 2024, byly v odpoledních hodinách osazeny na obnovený Mariánský sloup umělecky rekonstruované sochy tři andělů, vytvořených významnými umělci – akademickými sochaři profesorem Petrem Sieglem, Jiřím Kačerem a Petrem Vánou. Společnost tak ve spolupráci s odborem Památkové péče Magistrátu Hlavního města Prahy, po řádném správním řízení, významně pokročila v dokončení umělecké výzdoby sloupu jako kulturní památky.

Nyní byla osazena tato sousoší:

Na přední straně sloupu vlevo je to **Moudrost** (*latinsky Prudentia*, či *Sapientia*) **proti Nevěře** (*Haeresis*), kde anděl držící klíč od pekelné propasti svazuje řetězem d'ábla. Sousoší vytesal akademický sochař Petr Váňa, který vysekal i sochu Panny Marie na vrcholu sloupu a byl hlavním tvůrcem celého díla.

Na zadní straně sloupu vpravo je **Statečnost** (*Fortitudo*) **proti Hlodomoru** (*Fame*). Zde anděl pozvedá meč nad drakem. Toto sousoší vysekal akademický sochař Jiří Kačer.

Na zadní straně sloupu vlevo je **Mírnost** (*Temperantia*) **proti Válce** (*Bellum*), anděl pozvedá plamenný meč nad lvem. Toto sousoší symbolizuje skutečnost, že Mariánský sloup byl postaven jako pomník, oslavující vítězství Pražanů nad švédskými vojsky a definitivní konec Třicetileté války. Sousoší vysekal profesor akademický sochař Petr Siegl.

Posledním sousoším, které dosud není osazeno, na přední straně sloupu vpravo bude **Spravedlnost** (*Iustitia*) **proti Moru** (*Pestis*). Zde anděl propichuje kopím d'ábla v podobě baziliška. Na sousoší pracuje akademický sochař Vojtěch Adamec. Jde o nejnáročnější rekonstrukci původního sousoší, jejíž originál byl zničen v roce 1757 při ostřelování Prahy pruskou armádou.

Tyto informace přinesl na www.marianskysloup.cz bývalý dlouholetý předseda Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu PhDr. Karel Kavička a při této příležitosti také s úctou poděkoval všem, kteří toto dílo podpořili svými modlitbami i konkrétními finančními dary. Zvláštní poděkování také posílá našim krajanům z České misie v Chicagu v USA. **Svěřujeme všechny dárce a jejich rodiny pod ochranu Panny Marie Rynecké. - Bohu díky!**

Další sdělovací prostředky přinesly ještě doplňující zprávy. „Chtěli jsme využít toho, že je dnes (8. ledna 2024) odstraňován vánoční strom na Staroměstském náměstí a je zde potřebná technika s povolením k vjezdu a podobně. Dnes se ještě nejedná o finální instalaci, neboť andělům chybí jednotlivé atributy a ještě je třeba dodělat čtvrtou sochu,“ řekl ČTK místopředseda Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu Stanislav Běhal. „Kompletně bude sloup dokončený v srpnu

Archivní foto sousoší andělů na původním Mariánském sloupu

a na svátek Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna jej požehná pražský arcibiskup,“ dodal Běhal.

Dnes osazené tři sochy andělů jsou dílem tří různých autorů, kteří je dělali podle dochované podoby zrekonstruovaných originálů z kamenické hutě Jana Jiřího Bendla. Atributy andělů včetně křídel umělci ještě dodělávají a přibudou na sochy současně se čtvrtým andělem, kdy se jejich definitivní umístění ještě doladí. Důvodem, že čtvrtá socha ještě není hotová je to, že její původní podoba je jako jediná zcela neznámá. Při svržení sloupu se totiž jednalo o repliku, jejíž zbytky se navíc ztratily.

Mariánský sloup, jedno z prvních výrazných barokních děl v Praze, vztyčili na Staroměstském náměstí 26. září 1650, požehnan byl o dva roky později. Sousoší z dílny Jana Jiřího Bendla mělo připomínat záchranu Prahy před Švédy v roce 1648, kritici v něm ale v následujících staletích viděli hlavně památník protireformačního katolicismu.

O návrat pomníku usilovali od roku 1990 členové Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu. V roce 1993 zasadili do dlažby nový základní kámen a před 17 lety představili dokončenou sochu Panny Marie od sochaře Petra Váni. Nový sloup se skládá z desítek opracovaných dílů o celkové váze 118 tun. Šestimetrový a 22 tun vážící dřík sloupu je z pískovce, který byl dovezen až z Indie. Sokl je z pískovcového bloku darovaného italským městem Vitorchiáno, sanktuárium, tedy místo pro uložení kopie deskového gotického obrazu Panny Marie Rynecké, je z mrákotínské žuly. Původní sloup byl stržen 3. listopadu 1918. Nynější replika byla na náměstí vztyčena 4. června 2020.

Podle: www.marianskysloup.cz

www.seznamzpravy.cz

Forografie: Ing. Eugen Kukla, Eva Kocmanová, Josef Čermák, Martina Řehořová

Statečnost proti Hladomoru

Mírnost proti Válce

Moudrost proti Nevěře

Instalace nových soch

Petr Váňa pracuje na sousoší Moudrosti a Nevěře

Večerní pohled na Mariánský sloup v současné podobě s novými anděly

Společnost pro obnovu Mariánského sloupu
na Staroměstském náměstí v Praze

PODĚKOVÁNÍ

**Váženým a milým krajanům, členům
České Misie v Chicagu, USA**

Grémium Společnosti Vám tímto upřímně děkuje za Vaši pomoc,
kterou jste projevili svými modlitbami
a Shirkou na podporu obnovy Mariánského sloupu
na Staroměstském náměstí v Praze.

Štebnutý dar České Misie v Chicagu
ve výši 500.000 Kč
bude použit na dokončení sochařské výzdoby,
tj. sousoší andělů ve spodní části Mariánského sloupu.

Ať náš Pán odmění
Vaši dlouhodobou podporu naší činnosti,
která nám významným způsobem
pomohla obnovit Mariánský sloup v Praze.

Svěťujeme Vás a Vaše rodiny
pod ochranu Panny Marie Rýnecké.

V Praze dne 30. dubna 2023
o 5. neděli velikonoční

Ing. Karel Kloud
předseda

Ing. arch. Stanislav Běhal
místopředseda

PhDr. Karel Kavička
Bla Grémia

Vědec vytvořil vysoce realistickou reprodukci tváře Panny Marie

V Hlasech národa 2/2024 jsme přinesli řadu obrázků ukazujících jak asi mohl vypadat Pán Ježíš. Nedávno byly zveřejněny další obrázky, jak mohla asi vypadat jeho Matka Panna Maria. - Brazílský vědec Átila Soares da Costa Filho zreprodukoval Mariinu tvář na základě Turínského plátna, přičemž vycházel z podoby, kterou by Ježíš mohl mít se svou matkou, a zohlednil etnický kontext tehdejších žen. První výsledek své práce zveřejnil v roce 2021, o téměř tři roky později se k rekonstrukci vrátil s pomocí programu pro tvorbu hyperrealistických obrázků. Poslední obrázky byly zveřejněny počátkem tohoto roku. Soares je brazilský absolvent průmyslového designu, který má na svém kontě rekonstrukce tváří sv. Františka a sv. Kláry z Assisi. V současné době je poslední reprodukce umístěna na studijním oddělení poutního místa ve Fátimě v Portugalsku. Podoba nových obrázků dokládá a umožňuje lépe si představit, že Maria byla krásná žena.

Podoba Pána Ježíše Krista podle Turínského plátna

Podoba Panny Marie vytvořená roku 2021

Nejnovější verze podoby Panny Marie z roku 2024

Panna Maria v době dospívání

Panna Maria v dospělosti

Panna Maria v době dospívání

Panna Maria v dospělosti

Rysy obličeje Ježíšovy matky v době dospívání. Maria se usmívá a ukazuje svěží nádheru mládí, reprezentuje radost a očekávání, příslibů a naděje o životě, který právě začal... Vše umocňuje ještě víc, když se dovídá, že bude matkou Mesiáše.

Podoba Panny Marie ve věku 25-30 let. Je to již vážná tvář silné ženy, která je dramaticky oddaná poslání a oběti svého syna Vykupitele... Na tváři Panny Marie se odráží sláva, ale také bolest a naprosté odevzdání.

Podle: církev.cz a dalších pramenů na internetu

ČESKÉ BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

V České katolické misii svatých Cyrila a Metoděje
9415 Rochester Avenue, Brookfield, IL 60513

KVĚTNÁ NEDĚLE

Sobota 23. března 2024 - 6.30 hod. večer

Neděle 24. března 2024 - 10.30 hod. dopoledne

Památka slavného Kristova vjezdu do Jeruzaléma

Svěcení ratolestí, zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka

Slavnostní mše svatá

ZELENÝ ČTVRTEK

Čtvrtek 28. března 2024 - 7.30 hod. večer

Slavná mše svatá na památku poslední večeře Páně

Umývání nohou vybraným mužům, po mši svaté společná adorace v Getsemanské zahradě

VELKÝ PÁTEK

Den přísného postu

Pátek 29. března 2024

3.00 hod. dopoledne - Pobožnost Křížové cesty

7.30 hod. večer - Památka umučení Páně

Zpívané Pašije - Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana

Uctívání svatého kříže, svaté přijímání

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Slavnost Kristova zmrtvýchvstání

Sobota 30. března 2024 - 7.30 hod. večer

Svěcení ohně a slavnost velikonoční svíce, bohoslužba slova - četba z Písma svatého

Starého a Nového zákona, svěcení křestní vody, slavná obnova křestních slibů,

mše svatá zakončená slavnostním požehnáním,

chvalozpěv Vesel se nebes Královno, svěcení velikonočních pokrmů

VELIKONOČNÍ NEDĚLE

Boží hod velikonoční

Neděle 31. března 2024 - 10.30 hod. dopoledne

Slavnostní mše svatá. Svěcení velikonočních pokrmů.

* * *

Každý den před obřady je možno si vykonat svatou zpověď.

Blíží informace podá: Mons. Dušan Hladík - Telefon (708) 255 - 5117 Mobil (708) 533 - 1050

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

Zasielani malých balíkov letecky a loďou.
Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa:

**7250 W 90th Street
Bridgeview, IL 60455
Illinois, USA**

Telefon:

708 576 8834

Email:

info@tatraship.com

Viac informácií na:

www.tatraship.com

ALELUIA!

**HAPPY
EASTER!**

Česká Katolická Jednota

Fraternal Life Insurance - Since 1879

Insurance & Annuity Products

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127
(216) 341-0444
www.czechccu.org**

www.DrSimkovic.com

**NORTHWEST
DENTAL CENTER**

**Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic**

**Implant Surgery, General Dentistry,
& Oral Care**

**Mluvíme česky a slovensky
32 let praxe**

**740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021
Ph (847) 639-9300
Nwdental@att.net**

Vroucí vzpomínka

8. března 2024 tomu bude osm let,
co zemřela naše milovaná maminka,
tchýně a babička paní

Otilie Zolmanová

Narodila se v rodině rolníka a později statkáře
v Doubravce u Plzně 7. září 1911. Do Spojených států
přicestovala 7. dubna 1967 po osmnáctiletém nuceném
odloučení od manžela komunistickým režimem.

Po příjezdu do Chicaga se okamžitě zapojila
do činnosti Sdružení československých exulantů v Chicagu a
Sdružení bývalých politických vězňů komunistického
Československa. Byla dobrou matkou a babičkou
a českou vlastenkou tělem i duší.

Zemřela 8. března 2016 ve věku 104 a půl roku.

Vzpomínkovou mši svatou za ni budeme obětovat v kostele
České misie v Brookfieldu v sobotu 16. března v 6:30 večer.

*Děkujeme všem, kdo si na ni
s námi vzpomenou v modlitbě.*

syn Václav Zolman s manželkou Annou

Česká misie Vás zve na

POSTNÍ DUCHOVNÍ OBNOVU

Pátek 15. března

5:30 pm – Křížová cesta

6:00 pm – Mše svatá

1. promluva

Sobota 16. března

6:00 pm – Mše svatá

2. promluva

po mši svaté

VEČER CHVAL

zpěvy a meditace

Neděle 17. března

10:30 am – Mše svatá

3. promluva

po obědě

BESEDA S EXERCITÁTOREM

Duchovní obnovu povede

Fr. Libor Švorčík

Český misionář v Kalifornii

Vždy hodinu před začátkem bohoslužeb
a také kdykoli po domluvě bude příležitost
ke svátosti smíření a duchovním rozhovorům

Využijte této možnosti k vykonání si
Velikonoční svaté zpovědi

Bližší informace podá Mons. Dušan Hladík
708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Srdečně zveme všechny členy na

VÝROČNÍ SCHŮZI

ČESKÉ MISIE

Schůze se bude konat

v neděli 10. března 2024

v 1:00 odpoledne

**v klubu České misie 9415 Rochester Ave.
Brookfield, IL 60513**

Bude podána zpráva o činnosti misie za rok 2023.
Finanční zpráva o hospodaření misie za rok 2023.
Uskuteční se volby nové Misijské rady pro rok 2024.
Bude předložen plán činnosti na rok 2024.

Těšíme se na Vaši hojnou účast.

Mons. Dušan Hladík, president a Radu České misie

Pokud v neděli před schůzí budete na mši svaté,
zveme Vás ve 12:00 v poledne na společný oběd
a po něm v 1:00 PM na schůzi

Upřímná vzpomínka

*18. března tomu bude šest let, co byla povolána
milosrdným Bohem do věčného domova
naše sestra v Kristu*

Alena Pokorná

Narodila se 2. února 1921 v Budyni nad Ohří v Čechách.

Studovala katechetiku na Univerzitě ve Friburgu ve Švýcarsku a filosofii na Univerzitě Karlově v Praze.

V letech 1947-48 učila náboženství
v Trmicích u Ústí nad Labem.

V roce 1949 uprchla přes západní Berlín do exilu.

V Německu pracovala též pro Rádio Svobodná Evropa.

V roce 1954 přišla do USA a napojila se
na benediktinský klášter v Lisle.

Studovala pedagogiku, angličtinu a ruštinu
na St. Procopius College.

Přijala východní ritus a připravovala se na misie do Ruska.

V roce 1955 se stala oblátkou sv. Benedikta.

Zálubu v malování povýšila na odbornou úroveň,
když studovala na Umělecké škole v Mineapolis
a Umělecké akademii v Chicagu.

Její nádherné akvarely byly velice oblíbené a
umělecká plátna s obrazy světců
zdobí dodnes kostel naší České misie.

Učila dlouhá léta jako učitelka na církevních školách
v Lisle a posléze u sv. Anežky České v Chicagu.

Zemřela 18. března 2018 v pozhnaném věku 97 let
v České misii v Brookfieldu, kde mnoho let bydlela.

Je pochována na hřbitově
Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

Vzpomínkovou mši svatou za ni budeme obětovat
v kostele České misie v Brookfieldu, kde se denně účastnila
mše svaté a ráda setrvala v modlitbách,
ve středu 20. března 2024 v 10.00 dopoledne.

*Děkujeme všem, kdo si na tuto zbožnou duši
vzpomenete v modlitbě.*

Rodina Vedralova
Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České misie

Vděčná vzpomínka

*Letošního 27. března si připomeneme
sedmé výročí, kdy byl
povolán na věčnost náš milovaný
tatínek, dědeček a pradědeček, pan*

Edward Vedral

se narodil 20. února 1927 v Českých Budějovicích. Jeho otec byl katolický novinář a matka učitelka. Potom se přestěhovali do Mladé Boleslavi a po válce do Liberce. Po ukončení gymnázia začal studovat v roce 1946 na novinářské fakultě na Vysoké škole politické a sociální v Praze. Odtud přestoupil na Právnickou fakultu Univerzity Karlovy, ale v rámci politických čistek byl v roce 1949 vyloučen. Po roce 1989 mu Karlova univerzita jako satisfakci udělila čestný doktorát práv. Protože se o něj začala intenzivně zajímat StB, rozhodl se odejít za hranice. Po několika pokusech se mu to podařilo v říjnu 1949. V uprchlickém táboře v Ludwigsburgu u Stuttgartu v Německu se setkal se svou snoubenkou Alicí, v prosinci měli církevní svatbu a v listopadu 1950 se jim narodila dcera Alička. V letech 1951-52 působil jako redaktor rozhlasové stanice Svobodná Evropa v Mnichově. V červnu 1952 rodina dostala přistěhovačské vízum do USA. Příčiněm Ambrože Ondráka, opata českého benediktinského kláštera v Lisle a s podporou exulantského redaktora Emila Petřika se usadili v Chicagu.

Zde pak Eda pracoval 37 let ve firmě General Electric.

V Chicagu se jim narodil syn Eda a postupně následovala děvčata – Marie, Ludmila, Pavla, Blanka, Albína a nejmladší Dana. Ve svém pozhnaném věku se Eda dožil třinácti vnoučat a devíti pravnoučat.

Od počátku se Vedralovi také zapojili do různých exulantských a církevních spolků a organizací. Eda byl tajemník Československého Orla v exilu v Chicagu, redaktor měsíčníku Katolický Dělník a redaktor českých novin Hlasatel. Vedralovi se také velmi angažovali ve všem, co se týkalo sochy Panny Marie v exilu, jak jejího zbudování v roce 1954, tak organizování pouti do Lisle a nakonec převezení do Prahy po roce 1989.

V roce 1972 Eda, společně s několika dalšími nadšenci, založili českou trampskou osadu Dálava, kterou Eda vedl jako šerif 35 let. Organizovali trampské potlachy po celých USA a Kanadě, pořádali trampské festivaly, zábavy, koncerty, besídky a další kulturní podniky. Zvali vyhlášené umělce československého exilu a po revoluci přední umělce z České republiky.

Rodina Vedralova byla vždy oporou české katolické komunity v Chicagu, manželé Vedralovi byli zakládajícími členy České katolické misie v Ciceru. Eda přispíval články do měsíčníku Hlasy národa. Manželům Vedralovým biskup Petr Esterka udělil medaili Za službu církvi, vlasti a národu.

Rodinu bolestně zasáhla nemoc a smrt jejich jediného syna
Edwarda juniora, který zemřel počátkem roku 2016.

V únoru 2017 oslavil Eda Vedral v kruhu rodiny
i početných přátel svoje životní jubileum, 90. narozeniny.
Krátce na to byl 27. března nečekaně povolán na věčnost.
Pochován je na hřbitově Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

Mši svatou za Edwarda Vedrala i jeho zemřelou manželku Alici
budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu
na Květnou neděli 24. dubna v 10.30 dopoledne

*Děkujeme všem, kdo si na naše zemřelé
vzpomenou v modlitbě.*

dcery Alička, Marie, Ludmila,
Pavlína, Blanka, Albínka a Dana
a snacha Trudy s rodinami

Vděčná vzpomínka

*7. března 2024 tomu bude rok,
kdy byla ve věku 96 let povolána na věčnost
naše milovaná přítelkyně*

Hana Urbanová

Mše svatá za ni bude obětována
v kostele České misie v Brookfieldu
v sobotu 9. března 2024 v 6.30 večer

*Děkujeme všem, kdo si na ni
s námi vzpomenu*

S láskou vzpomínají

**Anna Švehlová
Eva a Václav Kurešovi
Helena a Emil Galdůnovi**

Hana Urban

She was born February 23, 1927 in Prague. She died peacefully in her home, surrounded by her son and two daughters.

Her best years were spent growing very close to Jesus in prayer. Her final week was a testimony to love, visited daily by her friends.

She was married to George Urban in Australia in 1951. In 1954 they moved to the USA to join her parents in Chicago, where George could finish his studies to become a pharmacist. Eventually they bought the pharmacy in Cicero called Urban Drugs.

Her years were filled with many visits with her beloved children, grandchildren and cherished friends. Amongst her greatest joys, her last decades were filled with almost daily bridge games with her treasured friends and bridge partners.

Hana Urban died March 7, 2023 and will forever live in our hearts and memories as the kind, beautiful, hospitable lady she was.

Thank you to everyone who remembers her in love and prayer to her Lord and Savior Jesus Christ.

*Son George Urban
Daughter Vanessa Grant
Doughter Vivian Urban
Grand doughters Aschley Grant, Nicole Urban
Grand sons Ryan, Nathan and Jordan*

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Vás srdečně zve na

POMLÁZKOVOU ZÁBAVU & KOŠT VÍNA

na Velikonoční neděli

31. března 2024

od 12:00 do 7:00 večer

K tanci a poslechu hraje od 3:00 odpoledne

CIMBÁLOVÁ MUZIKA

12.00	Podává se oběd
1.00 pm	Otvírá se výstava vín
3.00 pm	Sbírání Velikonočních vajíček

K obědu bude smažený řízek s bramborovým salátem.

K občerstvení další dobrá jídla a domácí pečivo.

Vstup \$ 15,-

*Každý za to dostane v hodnotě \$ 10,- poukázky na úhradu občerstvení
a pamětní skleničku na víno.*

Při této akci proběhne již tradiční

Výstava vín a ochutnávka vzorků

* * *

**Kdo chce vystavovat víno, odevzdá dvě láhve stejného vína nejpozději týden před akcí v České misii.
První místa v kategorii bílých a červených vín budou odměněna hodnotnými cenami.**

Bližší informace podá Mons. Dušan Hladík 708 - 533 1050 nebo Pavel Cícha 708 - 935 4594

Templáři v Čechách a na Moravě

Počátky rytířských řádů jsou spjaty s křížovými výpravami a s ochranou křesťanských poutníků putujících do Svaté země. Po dobytí Jeruzaléma účastníky 1. křížové výpravy a po ustavení Jeruzalémského království roku 1099 došlo k nárůstu počtu poutníků k Božímu hrobu v Jeruzalémě. Tamní cesty však nebyly bezpečné. Hemžily se lupiči, kteří okrádali a zabíjeli poutníky. Vznik řádu templářů souvisel s touhou poskytnout ochranu těmto neozbrojeným poutníkům. Bezprostředním důvodem mohlo být napadení asi 700 poutníků na cestě do Jeruzaléma, při němž bylo 300 z nich zabito a 60 zajato muslimskými útočníky. Ti pocházeli z opevněných muslimských měst Týr a Aškelon.

Právě templáři jako první přesvědčili papeže, aby schválil jejich řeholi bojujících mnichů. Přesné datum založení řádu není známo, ale je pravděpodobné, že tento řád vznikl v roce 1119 nebo 1120. Celý název řádu templářů je: „Chudí rytíři Krista a Šalomounova chrámu.“ Mottem templářů byla slova Žalmu 115, 1: „Non nobis, Domine, non nobis, sed Nomini Tuo da gloriam!“ – v českém překladu: „Ne nám, Pane, ne nám, ale svému jménu zjednej slávu!“ Postupem času řád templářů zesílil natolik, že se jeho původní poslání, chránit poutníky, rozšířilo ještě o ochranu Kristova hrobu a obranu Jeruzalémského království. Každodenním nebezpečím toho času byli „nevěřící“ obyvatelé sousedních muslimských států a jejich vojenská uskupení.

Templáři byli samostatní, nepodléhali tehdejší světské moci ani biskupům katolické církve. Byli podřízeni pouze papeži, jehož zájmům sloužili. Na svoji pečeť si nechali vyrýt 2 jezdce sedící na jednom koni. Tato dvojice měla symbolizovat chudobu členů templářského řádu. Jiným vysvětlením tohoto zobrazení je dvojí role každého templáře: role mnicha a současně i vojáka.

Pečeť řádu templářů – rub a líc pečeti

Organizace templářského řádu měla jasná pravidla, která obsahovala 72 kapitol. První řeholi pro templáře vypracoval sv. Bernard z Clairvaux. Kapitoly pravidel obsahovaly rady, doporučení a zákazy jako: „Nezaměřuj svoji pozornost na tvář ženy!“ „Co dělat po smrti bratra řádu“ „Kdy stát a kdy sedět během bohoslužby“ „Jak by měly vypadat pytle s krmením pro koně“, atd. Mezi základní pravidla řádu patřil

zákaz stýkat se s ženami a scházet se s lidmi, kteří byli exkomunikováni (vyloučeni) z církve. Dále v nich byla stanovena povinnost nosit prostý, nezdobný oděv a vysloven zákaz nosit ozdoby a šperky. Byl v nich také zákaz nosit jemnou obuv se vzhůru zahnutou špičkou, jak bylo tehdy v módě.

Templářům bylo přikázáno jíst v mlčenlivosti, v pátek činit pokání, vstávat z lože za rozbřesku. Zakázán jim byl lov zvěře s výjimkou lvů, kteří často ohrožovali poutníky na cestě do Jeruzaléma. Členové řádu se měli vyhýbat kejklářům, hercům a pěvcům. Povinnosti templářů bylo spát v dlouhé noční košili a ve spodním prádle. Rytíři templářského řádu měli mít nakrátko střižené vlasy a dlouhé vousy – to aby se odlišili od běžných šlechticů. Byly jim zapovězeny rytířské turnaje. Ze svého majetku si, po svém přijetí do řádu, mohli ponechat jenom svůj meč.

Do řádu se vstupovalo dobrovolně, buď natrvalo nebo na předem stanovenou dobu. Vystoupit z řádu bylo obtížné, bylo možné jenom se souhlasem velmistra řádu. Kandidát na členství musel před svým přijetím do řádu projít přísnými testy. Musel vydržet dlouhou zkušební lhůtu, během níž byla zkoušena jeho upřímnost a síla charakteru. Ve zkušební době musel vykonávat mnoho nepříjemných povinností. Přijímání nových členů do řádu bylo doprovázeno tajnou ceremonií spojenou s řadou rituálů, odehrávajících se v noci či nad ránem.

Řád měl svoji hierarchii. V čele templářů stál volený velmistr řádu, jemuž byli podřízeni zástupce velmistra, maršál a velitel řádu. Členové řádu templářů byli rozděleni do 3 tříd:

První třídu tvořili rytíři, přesněji: bratři rytíři. Vyzbrojeni byli jako těžká jízda. Zprvu pocházeli pouze z vyšší šlechty, až později se toto pravidlo porušovalo s ohledem na vysokou úmrtnost rytířů. Bratři rytíři nosili bílý plášť symbolizující čistotu, později doplněný o typický červený kříž. Potřeby každého rytíře v boji i v jeho běžném životě zajišťovalo přibližně 10 bratří sloužících.

Druhou třídu tvořili bratři sloužící a bratři seržanti. Bratři sloužící pocházeli z nižších společenských vrstev než bratři rytíři. Od rytířů se lišili hnědým nebo černým pláštěm s červeným křížem. Ve vojsku zastávali funkci zbrojnošů, tvořili pěší oddíly a vojenské posádky. Do této skupiny patřilo i velké množství řemeslníků a manuálních dělníků. Ti vykonávali práci mediků, stavařů, kovářů, zbrojařů, kuchařů, atp. Zvláštní složkou všech křížáckých armád byli bratři seržanti. Řád jim poskytoval koně a využíval je jako těžkou jízdu. To aby doplňovali méně početnou rytířskou jízdu.

Třetí třídou templářů byli kaplaní, tj. řádně vysvěcení katoličtí kněží. Ti zajišťovali duchovní život příslušníků řádu. Zpovídali a dávali rozhřešení svým spolubratřům, každý den sloužili mše svaté a připomínali jim a slavili s nimi všechny významné církevní svátky. Povzbuzovali své spolubratry v boji a v obtížných životních situacích a loučili se s nimi v případě jejich úmrtí.

Později byli do vojska řádu, jako žoldnéři, začleněni ještě také tzv. „turkopolové“. To byla lehká jízda, vytvořená z mladých mužů místního obyvatelstva.

V průběhu křížových výprav byli templáři elitní vojenskou jednotkou. Společným znakem velmistra, mistrů, maršálů a rytířů templářského řádu se staly dlouhé, z ramen splývající pláště bílé barvy. Ty byly později doplněny o červené kříže. Bílá barva plášťů symbolizovala čistotu, kříž symbolizoval křesťanské mnichy a bojovníky.

Mistr, rytíř a kaplan řádu templářů

Templáři ve středověku vytvořili nezvykle kompaktní a dobře organizovanou armádu. Ta nebojovala za svoje maličké cíle, ani proti kacířům a vzbouřencům, ale až na výjimky jenom proti muslimům ve Svaté zemi. Členové řádu templářů nepodléhali jurisdikci vládců těch zemí, na kterých žili a bojovali. Zodpovídali se výlučně představeným svého řádu. Nejvyšším soudcem jim byl Bůh na nebi a papež na této planetě. Pouze Bohu a papeži se zodpídal i celý templářský řád. Templáři měli právní imunitu a mohli na svých územích vykonávat vlastní spravedlnost. Měli také právo volit a jmenovat své řádové hodnostáře.

Hlavní sídla řádu templářů se nacházela ve Svaté zemi, především kolem města Jeruzalém. Ale už od svého vzniku mezi roky 1118 a 1121 zakládali templáři své provincie také v Evropě. Jejich hospodářský zisk byl následně využíván k financování činnosti templářského řádu v Palestině. Významnou, ale nebezpečnou aktivitou templářského řádu, jak se později ukázalo, bylo poskytování půjček evropským panovníkům. Chamtivost a touha francouzského krále Filipa IV. Sličného po jejich majetku vedla řád templářů k jeho tragickému konci.

Díky propracovanému systému provincií řád templářských rytířů neuvěřitelně zbohatnul. Vznešené ideje přitahovaly mnoho lidí, kteří se buď sami stávali členy řádu, nebo mu alespoň věnovali dary. Templáři jako první v Evropě zavedli bankovníctví. To umožnilo, aby se peníze uložené v jedné komendě (sídle řádových rytířů) daly vyzvednout v kterékoliv jiné komendě. Křesťanští poutníci tak mohli jet do Svaté země finančně zajištěni, aniž by se museli obávat, že budou na svých cestách okradeni.

Všichni plnohodnotní členové řádu se museli vzdát osobního majetku. To aby naplnili ideu „Chudých rytířů Kristových“. A nešlo jenom o majetek. Ve skutečnosti se měli vzdát všech individuálních potřeb, cílů a tužeb. Veškerá jejich činnost měla směřovat ku prospěchu celku. Podle osobních schopností jednotlivců byly sice určovány jejich funkce a úkoly, ale všechna jejich činnost měla směřovat k naplnění výše zmíněného hesla.

Řád byl rozdělen na provincie a velitelství. Pravděpodobně už od roku 1227 templáři sídlili v nedaleké Olešnici ve Slezsku. Dnes je to polské město Olešnica, které najdete v jihozápadní části Polské republiky v Dolnoslezském vojvodství. Tehdy ještě Slezsko do Českého království nepatřilo. Několik desítek tamních řádových rytířů a stovky jejich sloužících, spolu s vojáky polského velkoknížete, bojovali proti Mongolům u Lehnice roku 1241. Křesťanská vojska byla na Lehnickém poli drtivě poražena, velkopolský kníže Jindřich II. Pobožný, který spojeným vojskům velel, v této bitvě zahynul. Šlo o ojedinělou účast templářů v bojích v Evropě zdůvodněnou tím, že se bojovalo proti nevěřícím. V tomto případě neúspěšně.

Do Čech a na Moravu přišli templáři zřejmě kolem roku 1232 jako poslední ze 3 velkých rytířských řádů. Johanité a němečtí rytíři měli u nás sídla už od 12. století n. l. Také rok 1232 je problematický, protože ho známe pouze z Hájkovy kroniky ze 16. století. Podle ní měli být templáři v té době už ve velké oblibě u české a moravské šlechty. Víme, že kronikář Václav Hájek z Libočan si s ověřováním svých literárních zdrojů nedělal těžkou hlavu. Takže Bůh ví, odkud ten časový údaj vzal.

Nicméně k roku 1241 se dozvídáme z francouzské listiny, související s vpádem Mongolů do Evropy, že byl ustanoven jakýsi nejmenovaný templářský mistr pro Čechy, Moravu, Uhry, Polsko a Německo. Tato zpráva potvrzuje, že u nás ve třicátých letech 13. století už nějakí templáři byli, a že ve výše vyjmenovaných zemích založili řádové komendy.

V Čechách to mělo být při kostele sv. Vavřince v Praze. Původní kostelík ve tvaru rotundy řád templářů upravil a doplnil o podlouhlou přístavbu, takže dosáhl délky přibližně 20 m. Dodržel přitom architektonické zásady, jaké známe z templářských sídel v Jeruzalémě a v západní Evropě. Bohužel však byla tato stavba už roku 1318 zbourána, takže známe jen její základy z nedávných archeologických průzkumů.

Pražská komenda sloužila templářům v podstatě jako klášter, kde se bratři modlili a věnovali intelektuální činnosti, případně hospodaření. Nic nenasvědčuje existenci nějaké

tvrze. Ta by uprostřed města postrádala smysl. Je možné, že u pražské komendy fungoval i špitál, to ale není doloženo. Nemáme žádné zprávy o tom, že by zde sídlil nějaký skutečný bojující templářský rytíř. Bratři v Evropě téměř vůbec neválčili, takže tu mohl žít spíše nějaký starší vysloužilce ze Svaté země.

Druhou a poslední komendu v Čechách založil řád templářů nedaleko Prahy v Uhříněvsi. Ačkoliv patří k jednomu z mála nesporných templářských majetků, máme o ní písemné zprávy teprve až z devadesátých let 13. století. Podle častějších zmínek v listinách se zdá, že mohla svým významem zastínit původní pražské centrum, které nemělo prostor k rozšiřování. V rovině spekulací zůstává existence opevněné tvrze. Na její existenci můžeme usuzovat jen podle toho, že se Uhříněves nazývá komendou.

Na Moravě byla řádová komenda templářů ve vsi Čejkovice na Hodonínsku. Zdá se, že tato moravská komenda byla alespoň zpočátku větší a významnější než ta pražská. A snad také starší. Už v roce 1244 se uvádí v jedné rakouské listině jako svědek soudního sporu jistý bratr Friedrich, komtur (velitel komendy) domu templářského pro Moravu. V dalším půlstoletí se zde bratři účastnili několika sporů o majetky a před rokem 1269 tu vybudovali opevněnou tvrz. Ostatně i nejvýznamnější český templář mistr Ekko (psáno též: Ecco, a pod.) působil nejdříve jako komtur na Moravě. Teprve v devadesátých letech 13. století přesídlil do Prahy. Tam působil jako rádce českého krále Václava II.

Druhým templářským domem na Moravě se staly před rokem 1279 Jamolice, obec ležící u dnešního města Moravský Krumlov. Přitom mohla být využita tvrz i s románským kostelem, kteréžto stavby tam stály už před příchodem templářů. Dnes, bohužel, jako doklad jejich přítomnosti zůstaly jenom základy tvrze a kostel zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie. Ten byl v pozdějších dobách několikrát přestavěn. O to větší a trvalejší památku zanechali bratři templáři přibližně 3 km od Jamolic. Tam si na skalnatém ostrohu nad pravým břehem řeky Jihlavy v letech 1281–1298 nechali postavit mohutný hrad, zvaný Templštejn.

Jádro hradu Templštejna tvořil nepravidelný pětiúhelník, přizpůsobený terénním nerovnostem. To naznačuje inspiraci mohutnými křížáckými hrady, postavenými ve Svaté zemi. Uvnitř pětiúhelníku stály obytné a hospodářské budovy. Zůstal v něm i prostor pro dvorek neboli nádvoří. V hradu kupodivu nenajdete žádnou věž. Takže se nabízí otázka, k čemu měl vlastně tento hrad moravským templářům sloužit.

Určitě se nechystali bojovat proti nějakému vnějšímu nepříteli. Zdejší krajem nevedla žádná významná obchodní stezka, kterou by měli templáři chránit. Logickým vysvětlením je, že zde shromažďovali vybrané poplatky z majetků na Moravě, možná i v Čechách a v Rakousku. V neklidných dobách, především po smrti Přemysla Otakara II. na Moravském poli roku 1278, chtěli mít zřejmě jistotu, že jejich cenosti neukradnou žádní lupiči. A těch zde bylo v době „bezkrálí“ dost a dost. Je možné, že právě zde mohl spočívat základ romantických pověstí o templářském pokladu.

Současný stav zříceniny hradu Templštejna

Kromě 4 komend vlastnili templáři v Čechách a na Moravě řadu majetků. Většinou šlo o vesnice, případně o kostely. O tom, že by snad měli v držení významný markraběcí hrad Veverí nedaleko města Brna neexistují žádné dobové doklady. Jen zmínky v pozdějších kronikách, včetně kroniky Václava Hájka z Libočan. Z těchto pozdních zpráv pak vznikla řada legend o tamním pokladu. Hrad Veverí měl, podle legend, navštívit před svým uvězněním sám velmistr Jacques de Molay.

Méně fantastické jsou zprávy o městě Vsetíně, které i s blízkým hradem Freundsberg (dnes zřícenina hradu Klenov) předali templáři roku 1308 na 31 roků do rukou pana Voka z Kravař. Stalo se tak se souhlasem tehdy už zatčeného velmistra Molaye. Je to sice jediná doložená listina, ale obsahuje zprávu o těžbě tamních nerostů a také zprávu o patronátních právech kostelů. Kromě majetkových poměrů zdejších templářů nevíme nic více. O existenci řádového domu ve Vsetíně můžeme jenom spekulovat.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlik, Brno, Česká republika*

Symbol řádu templářských rytířů

Pán Ježíš

v českých pohádkách

Nalezený poklad

Jednou na svých cestách dostal se Pán Ježíš se svatým Petrem do hlubokého lesa. Slunce se již sklonilo za hory, jen vrcholky stromů byly zbarveny nachovým svitem. Šerilo se kvapem a les byl stále stejně hustý. To se svatému apoštolu začalo nelíbit. Proto byl rád, když uviděl paseku, na níž cosi žhnulo jako oheň. Svatý Petr zpočátku myslil, že si tam dřevorubci připravují večeři, ale jak se podívil, když zpozoroval, že u ohně není živé duše. Právil k Pánu Ježíši:

„Mistře, dovol, abych se podíval na ten podivný oheň.“ A když Pán Ježíš svolil, pospíchal na ono místo. Ale nebyl to oheň – to tak hromada zlata svítila, vydávajíc podivnou záři.

Pod svatým Petrem se až nohy zachvěly, když viděl to bohatství. Kvapil zpět k Pánu Ježíši, volaje už zdaleka: „Pane, Pane, to není oheň, ale dukáty se tam tak blyští. Dovol mi, abych si jich nabral aspoň přehršlí!“ Ale Mistr odpověděl:

„Petře, Petře, snad se tě nezmocnila lakota? Chceš i ty být boháčem? Pamatuj si, ne poklady tohoto světa oblažují člověka, ale pokojné svědomí a čistota duše. Aby ses přesvědčil o tom, co jsem ti řekl, vezmi si tedy něco peněz, ale dlouho se tam nezdržuj, ježto musíme jít dále.“ Svatý Petr si rychle naplnil zlatěťáky svůj opasek a následoval zase svého Mistra.

Vkročili do hustého lesa. Byla úplná tma. Kdyby šel svatý Petr sám, těžko by se někam dostal, ale Kristus Pán kráčel v čele bezpečně a svatý Petr těsně za ním sledoval Mistrův bělavý šat.

A jak tak tiše kráčeli za sebou, napadlo Petra, co by se stalo, kdyby je najednou přepadli lupiči. Svatý Petr si totiž vzpomněl, že se loupežníci často skrývají v lese a přepadávají pocestné a zvláště spadeno mají na bezbranné poutníky. Začal se tedy strachovat o svůj poklad. A jako by svým strachem nebezpečí přivolal, náhle se ozvalo z temna:

„Život nebo peníze!“ začali křičet loupežníci, kteří hřmotně vyběhli z houštiny a obklíčili svaté poutníky, míříce jim na prsa svými lesklými dýkami. „Smilujte se, darujte nám život!“ prosil svatý apoštol, „a já se vám bohatě odměním. Zavedu vás na místo, kde leží poklad!“

„Jen není-li to lest?“ pochyboval nejstarší z loupežníků, kteří byli tři.

„Nebojte se, neklamám vás, jen pojdte a uvidíte,“ sliboval svatý Petr lotrům, kteří po krátké úřadě ho následovali, ale cestou mu stále vyhrožovali: „Běda ti, jestli nás chceš podvést!“

Brzy však se přesvědčili o pravdě jeho slov a za to, že jim apoštol o pokladě pověděl, propustili ho na svobodu. Svatý Petr div že si radostí neposkočil. Vesele spěchal za Pánem, který mu šel naproti k mytíně.

„Mistře, můžeme jít klidně dále, neboť ti lotři slíbili, že nám neublíží,“ pravil Pánu Ježíši, když k němu přiběhl. „Ale věz, že

ty dukáty v mé kapse už mě více netěší, protože kvůli nim jsem vytrpěl tolik strachu!“

„Což jsem ti už mnohokrát nepověděl, že je lépe dychtit po pokladech dobrých skutků, které ponese člověku užitek v nebi, než dychtit po pokladech tohoto světa? A proto tím hůře se povede takovému člověku, jenž hledí nabýt pokladů nepoctivým způsobem. Na oněch loupežnících to uvidíš!“ pravil Pán Ježíš. Zašli potom do jedné chaloupky, která stála před lesem, aby tam zůstali na nocleh.

Zatím loupežníci naplnili zlatem své vaky a pospíšili do skalní jeskyně, která jim sloužila za úkryt. „Když jsme dnes našli tolik zlata,“ řekl nejstarší z nich, „musíme to také řádně oslavit. Vystrojíme si hostinu, ale kdo z nás půjde do města nakoupit k tomu vína, masa a jiných lahůdek?“

„Já!“ hlásil se nejmladší, vzal něco peněz a šel. Oni dva, kteří zůstali v jeskyni, začali zatím počítat peníze, a že lesk zlata je omámil, napadla je hrozná myšlenka. Ač byli tři, nerozdělili poklad na tři díly jako obvykle, ale toliko na dvě hromady, neboť si řekli: Až se náš druh vrátí zpět, zabijeme ho, abychom mu nemusili dát jeho podíl.

Avšak ten, kterého poslali do města, byl ještě úskočnější. Nakoupil sice hojnost masa a vína, ale otrávil to všechno jedem, neboť si myslil: Moji druhové jistě zemrou a celý poklad bude můj!

Sotva však vešel do jeskyně, rázem ho oba loupežníci srazili k zemi a zavraždili. Dali se s chutí do jídla a pití, ale rána se nedočkali. Otrávení přimíchaným jedem zahynuli v nejhroznějších bolestech.

Když nastalo jítro, putoval Pán Ježíš se svatým Petrem kolem oné jeskyně.

„Vejděme dovnitř!“ řekl Pán k apoštolu.

I vešli. Svatý Petr tušil nějaké překvapení. Ale jak žasl, když tam ušel vedle kupy zlata ležet tři vychladlé mrtvoly.

„Zde vidíš, kterak se naplnilo, co jsem předpověděl. Proto znovu pravím: běda člověku, který touží jen po pokladech a nešíť se ani nepoctivostí, aby jich získal, na svou duši však zapomíná. Bere-li již takovou odměnu zde na zemi, jak teprve se mu povede na posledním soudu?“ řekl Pán Ježíš a zamířil po květnaté cestě k nejbližší vesničce.

Petr hluboce zadumaný tiše kráčet za Pánem. Netroufal si ani promluvit. Pouze chvílemi si zhluboka povzdechl a zašeptal v tiché modlitbě:

„Můj Bože, slituj se nad lidmi a chraň je od mamonu a veškerého zla, jež lakomství s sebou přináší.“

Nepoctivý pekař

V jednom městě žil bohatý pekař, šibal nad šibaly. Věděl, jak si dopomoci lacino a rychle k penězům. Měl falešnou váhu. Pod misku, na kterou kladl zboží, vždy podstrkoval kousek olova. Lidé zaplatili za kilogram chleba, ale odnášeli si domů jen tři čtvrtě. Tím ovšem byla nejvíce poškozována chudina, protože bohatí lidé méně kupovali chléb.

Kolem toho pekaře šel i Pán Ježíš se svatým Petrem, jemuž Mistr řekl:

„Jdi do krámu a kup tam dva krajíčky chleba za dva grošíky. Ale řekni pekaři, aby dobře vážil.“ Svatý Petr poslechl. Položil peníze na stůl a pravil pekaři:

„Navaž mi za ty dva groše chleba, ale poctivě.“ Šibal pekař se však stavěl uraženým a řekl apoštolu: „Vždycky vážím poctivě, buď bez starosti.“ Ukrojil maličký krajíček, ukrojil druhý, dal na misku – ale co to? Miska se závažím byla stále dole a nechtěla se zvednout vzhůru. Čtě nechtě musil pekař ukrojit třetí krajíček, avšak miska se nepohnula ani tehdy, když ukrojil čtvrtou, ba i pátou skývu Božího daru.

„Ženo!“ zavolal do kuchyně za krámem, „cos dělala s tou váhou?“

„Ani jsem se jí dnes nedotkla.“ odpověděla pekařka. Přišla a jala se vážit sama. Napřed však vytáhla kus olova ze spodu misky – a hle, váha vážila správně – stačily tři krajíčky, aby byla rovnováha.

„To není možné, to bychom přišli na mizinu, kdybychom měli takhle vážit!“ začal se zlobit pekař. Sundal zlostně tři krajíčky chleba, nepozorovaně zatížil misku olovem a jal se vážit znova. Váha zůstala nepohnuta. Miska se závažím se nechtěla zvednout do výše za žádnou cenu.

Rozmrzený pekař musel přidávat krajíčky, až jich byla na sobě vysoká vrstva. To už se mu zdálo být příliš nesnesitelným. Hněvivě smetl krajíčky

na stůl a poručil ženě: „Važ ty ještě jednou. Uvidíme, jak to dopadne.“

Pekařka odstranila kousek olova a stačily jen tři krajíčky, aby miska se závažím se vyrovnala s druhou. Poctivá žena dala svatému Petrovi ony chlebičky, se kterými apoštol pospíšil za Pánem, který kráčet pomalu dále. Mezitím co apoštol vypravoval Pánu Ježíši příhodu, kterou měl v krámě s vážením chleba, vadil se pekař s pekařkou, která se štitila lidí podvádět, a proto znovu domlouvala muži, aby zanechal šizení a vážil poctivě. Ale pekař nechtěl o polepšení ani slyšet a ve svém rozčilení zvolal:

„Jinak vážit nebudu, i kdyby se třeba ze mě měl stát osel!“

Pekařce zrovna v kuchyni utíkalo mléko. Vběhla tam, a proto neviděla, jak její muž, sotva ta slova vypustil z úst, hned se proměnil v osla a že vyběhl ven, kde začal skákat a pobíhat.

„Osel! Osel!“ křičeli lidé. „Někomu utekl osel!“ volali jiní a hnali se za zvířetem, aby je chytili. Osel tryskem dostihl Pána Ježíše a svatého Petra. Někteří lidé pokoušeli se osla chytit, a když se jim nedal, bili jej, ale Pán Ježíš na ně zavolal:

„Nechte ho na pokoji, vždyť to není osel, ale pekař z této ulice!“

„Ano, já jsem pekař!“ jal se křičet osel, „ale co se to se mnou stalo? Kde jsou mé ruce, kde dlaně a prsty? Vždyť nebudu moci provozovat řemeslo! Ach, já ubohý mám nohy, ale jsou na nich oslí kopyta! Ano, jsem osel, ale jak se to jenom se mnou přihodilo? Kdy se ta změna stala? Vždyť ještě před chvílí jsem byl pekařem!“ nařikal potrestaný šibal.

Někteří lidé, slyšíc ten nárek, smáli se, jiní zase se divili, neboť ještě nikdy neslyšeli zvíře mluvit. Také svatý Petr byl jako v udivení a s úžasem se díval na Pána Ježíše. Ten se obrátil a řekl k proměněnému pekaři: „Víš, proč jsi tak potrestán?“

„Vím,“ odpověděl domnělý osel, „protože jsem šidil lidi na váze.“

„A chceš se polepšit?“ znovu se ho otázal Pán. „Chci. Slibuji to, a o co jsem lidi ošidil, všechno jim navrátím!“ zaručoval se kajník.

„Nuže, když se chceš polepšit, staň se opět člověkem!“ pravil Pán Ježíš a vrátil pekařovi jeho lidskou podobu. Pekař se opravdu polepšil a zanechal šizení chudých lidí k radosti své dobré ženy, se kterou ve spokojenosti žil až do své smrti.

Jak je tomu dávno, co ten člověk umřel, kdož to ví. Ale nad jeho krámem ještě po celé dlouhé věky byl upevněn obraz, představující pekaře a vedle něho stojícího osla. Nikdo z lidí neřikal tomu domu U pekaře, ale všeobecně se říkalo U osla, což jest ovšem méně hezký název. Lidé si snáze zapamatují právě to špatné než dobré. Však nepoctiví lidé zřídka kdy zanechají po sobě pěkné jméno a pověst.

Pokračování přístě.

Podle knížky Julia Košnáře

Pán Ježíš v českých pohádkách - z roku 1945

Amerikán z Lužic (14)

Životní příběh Štěpána Příkazského

Příští neděle se nevydařila. Přišla subtropická bouře a změnila celý kraj v jedno širé moře. Po takovém dešti není dovoleno vstoupit na teraplén, jediné pod pokutou. I kdybych tu pokutu riskoval, stejně bych vzdálenost více než padesáti kilometrů za jeden den neurazil. Došlo mi, že hlavou se zeď prorazit nedá. Nu což, pojedu o týden později. Jeden týden přece nehraje žádnou roli. Ale mýlil jsem se.

Další neděli jsem si přivstal a namířil si to nejprve k čáčkě mého švagra. Dojel jsem tam zrovna k obědu. Byl to tedy slušný výkon urazit padesát dva kilometrů během dopoledne. U sestry jsem pojedl, nechal popást i muly a po krátkém odpočinku vyrazil k čáčkě Saurových, odtud vzdálené už jen asi dva kilometry.

Když jsem přijel k jejich bráně, nikdo mi nevyšel vstříc. Pes ale štěkal tak, že se mohl zbláznit. Co se to děje?

Po chvíli vyšel Sauer. Byl nějaký bledý a na můj pozdrav ani neodpověděl. Zavolal však směrem do stavení:

„Rézi, pojd' sem a zahrej mu něco!“

Rézinka natočila klikou staromódní gramofon s velkou troubou a z něj jsem dostával na vědomost:

*My svoji nikdy nebudem,
nemůžem v lásce své žít,
není nám přáno osudem,
společnou cestou jít.*

*Po létech až se sejdeme,
oba si zaplačme snad,
pak si též oba řekneme,
škoda, ach, nastokrát.*

Gramofon dohrál a píseň ve mně zanechala všelijaké pocity. Táta dceru znova vybídl, aby mně ještě něco zahrála. Zahrála píseň se stejným motivem.

*Řekni mně upřímně,
proč se máme rozejít?
Vždyť my dva, ty a já,
měli jsme se rádi mít...*

Píseň dozněla. Na prsou jsem cítil zvláštní tlak. Musel jsem promluvit.

„Slečno Rézinko, což nemáte jinou desku, která by se lépe poslouchala?“

„O, máme,“ pravila s úsměvem. A vyměnila desku. Poté několikrát zatočila klikou a ozvalo se:

*Až soumrak zahálí den bílý,
až budou jasné hvězdy
na obloze plát,
přijď zítra zas...*

To mi už znělo jako rajska hudba. Ne však dlouho. Příběhl zase Rézinčin táta jako bůh pomsty a volal:

„Rézi, přestaň, zastav!“

„Jen nechte, pane Sauer, ať to dohraje. Ty první dvě písně se mně špatně poslouchaly. Či jste je hráli úmyslně?“

„Jo, ono se to někdy nemůže říct, proto se to zahraje.“ říkal mi pan Sauer.

„Vy proti mně něco máte?“

„Ne, nemáme nic, avšak z tohoto mračna déšť nebude.“

„Cožpak nemůže být mezi náma dohoda?“

„Ne, nemůže být, poněvadž vy jste katolíci, kdežto my jsme evangelíci. Proto žádná dohoda není možná!“

Pan Sauer odešel, aby mě zanechal v neveselých úvahách. Poznal jsem ale, že se na mě nehněvá Rézinka. Pomyslel jsem si: Ať si staří vyvádějí, co chtějí, důležité je, když my dva se dohodneme.

Na to jsme si sedli do zahrádky na lavičku. Krásně se nám tam povídalo v chladném stínu. A povídali jsme si dlouho. Téměř do soumraku. Rozloučili jsme se slibem, že příští neděli přijedu zase.

Odjížděl jsem tehdy s pocitem, že až čas ukáže, jak to s námi bude dál. Týden uplynul zase jako voda. Přišla další neděle a já vyrazil k Saurovým. Když jsem přijel do dvora, vítala mě Rézinka značně rozrušená.

„Jsi nějaká nervózní. U vás se něco odehrálo?“

„Nestalo se nic, ale měla jsem obavy, že se něco odehraje.“

„A co by se mělo stát?“

„Ty o ničem nevíš? Ale já vím, co se na tebe chystá. Čeká na tebe někde šest chlapů, aby tě zastřelili. Proto nechápu, že jsi přijel bez úrazu. Kudy jsi vlastně jel?“

„Projel jsem až k holiči Němečkovi a pak si to zamířil k mé sestře.“

„Tím sis zajel dva kilometry, a to tě zachránilo. Oni počítali, že odbočíš rovnou k nám. Bohudík, že se přepočítali.“

Chtěli mě pouze vystrašit, abych více nejezdil? Nebo mě skutečně chtějí připravit o život?

Po této rozmluvě jsem vešel do domku, v němž byli rodiče dívky. Přivítali mě chladně. Začal jsem je přesvědčovat, že jejich dcera přijde do velkého hospodářství, v němž bude spolujitelkou a mojí milovanou manželkou a že se nikdy nebudeme přít o náboženství, protože náboženství není kabát, který se dá kdykoliv vyměnit. Udělal jsem k tomu dokonce malou exkurzi do historie a vysvětloval, jak vzniklo náboženství římskokatolické, řeckokatolické, pravoslavné...

Sauerovi stáli v zamyšlení. Něco se jim odehrávalo v hlavách. Potom před mě předstoupila Rézinka a s pláčem jím připomínala: „Maminko a tatínku, vloni jste pochovali mou sestru Berušku v jejím nejkrásnějším věku osmnácti let. Jestli mně teď nedovolíte vzít si Štěpána za manžela, budu plakat a plakat, až umřu...“

Svatební fotografie Štěpána Příkazského a Rézinky Sauerové v roce 1940

Po tomto argumentu už rodiče neodporovali.

Termín svatby jsme zasadili mezi Vánoce a Nový rok. Ze dvou pytlů mouky se napekly slovácké koláče, zabilo se šest velkých vepřů. Dva vepře ještě navíc poslal pantáta Sauer. Svatbu odnesly životem taky dvě velké jalovice a na dvě stovky slepic. Pítí představovalo náklad jednoho kamionu. Jelikož jsem byl ženich a zároveň i hospodář, s útratou jsem neskřblil. Vždyť jsem se ženil poprvé v životě. Proto jsem chtěl, aby se se mnou poveselila celá krajanská komunita.

Obřad se uskutečnil na civilním úřadě. Požadovaly to argentinské zákony. Přesto jsem měl od Rézinky slib, že později se necháme oddat i v katolickém kostele. Stalo se tak v Buenos Aires, kde nás oddal misionář Pavel Marášek. Tím jsem nabyl klidu, že jsem splnil i rodičovské přání. Rézince jsem koupil bílé oblečení, ona mi na oplátku věnovala pěknou bílou košili. Námluvy i svatba, to vše se uskutečnilo v pro nás památném roce 1940.

Jak jsem již zmínil, když pořádně přšelo, byla naše čakra kol dokola obklopena lagunami. V deštivém čase jsme tak byli odříznuti od města, ba i od celého světa. Jediný vhodný dopravní prostředek byl vůz tažený voly, poněvadž s koňmi nebo automobilem se v takovém počasí cestovat nedalo.

Kolonie se rozrůstala. Už dávno jsme tu nebyli jenom tři. Hospodařil tu Pepík Čermák s Antonínem Volfem, z Rusínů pak tři bratři Jankuličové, dále Ignác Okaly, Vasil Kundrik a Michal Rožko. Na hospodaření se dali i tři moji bývalí dělníci: František Horný, František Stylárek a František Herman. Žili zde i Bočkův bratr Tomáš, Jožka Sedláček se svým švagrem Jožkou a s rodiči, pan Červa se ženou, jakýsi pan Eliáš a krajan Ezechiel.

A protože kolonie i bohatla, vyhledávali nás různí žebráci. V týdnu třeba k nám na dvůr přijel starší člověk s bílou bradou. V sulce měl zapražené dva koně. Zeptal jsem se, co si přeje.

„Jsem žebrák a prosím o almužnu!“

Nevěřil jsem vlastním očím. Tak on je žebrák a přijíždí žebrat s párem koní?!

„Stařečku, v Evropě ten, kdo má pár koní, je už zámožný sedlák. Vy sem přijíždíte s párem koní na sulce jako velkomožný pán. Jak tomu mám rozumět?“

„A kam bych došel pěšky? Vždyť už mám víc než 80 let. A koně jsem dostal darem od dobrých lidí, také tu sulk.“

Pomyslel jsem si, jak si jeden umí udělat ze žebroty pohodlné řemeslo. Já bych to nedokázal.

Můj soused Ramon Villordo, ač čistokrevný Indián, byl člověk velmi inteligentní. Zavolal nás, abychom se poradili, jak vyřešit v období dešťů naše spojení s městem a vůbec s okolím. Navrhl, abychom vyvinuli iniciativu směrem k městské správě, aby nás podpořila ve věci vybudování nové přístupové cesty.

Ustanovili jsme tedy silniční výbor. Villordo se stal jeho předsedou a byl vyslán, aby tlumočil městské správě naši žádost o spolupráci. Do týdne nám sdělil, co vyřídil.

U představitelů města vyjednal, že nám půjčí traktor a jeden pluh k naorávání cesty. Také mu přislíbili, že polovinu útrat zaplatí město. Tím jsme byli mile překvapeni a překročilo se k přípravám.

Přijel inženýr, aby vyměřil trasu nové cesty na západ od té stávající. Měla spojoval hospodářství s městem a měla vést do další kolonie. Délka byla vyměřena na deset kilometrů.

Stavba přinášela různé problémy. Něco jsme na ní vytvářeli svépomocí, na něco jsme nestačili. Více na ni přispívali ti finančně silnější. Poháněl nás však k cíli blahý pocit, že už nebudeme odříznuti od světa, když zaprší. A taky že se už nebudeme muset harcovat do města pět i více dnů.

Ještě se vrátím k Indiánům. Zažil jsem s nimi i příhody humorné. Jeden si u mne nechal uložit 20 pesos a po nějaké době přišel, že by peníze potřeboval. Prý žena nemocná, syn potřebuje košili, on kalhoty...

Šel jsem do světnice a přinesl dvě bankovky, tedy dvakrát 10 pesos. On se na mě rozpačitě díval a prohlásil, že to jeho peníze nejsou. Že jeho bankovka byla jedna a o malinko větší. Pochopil jsem.

Šel jsem tedy znovu do světnice a přinesl jednu bankovku s číslem dvacet. Až teď byl Indián spokojen. Držel ji v dlani, polaskal se s ní, potěšil a vrátil mi ji se slovy, abych mu ji

zase schoval, že žena není příliš nemocná, chlapec kosili tak nutně nepotřebuje, ba ani on ty kalhoty. S vážnou tváří jsem tedy bankovku přijal zase k úschově.

S Indiány musel mít člověk svatou trpělivost. Možná proto s nimi někteří kolonisté nechtěli pracovat, i kdyby pro ně tito boží tvorové sbírali bavlnu zadarmo.

Ráno jsem sotva stačil dopít maté, když vidím přicházet do dvora souseda Maxima.

„Jdu ti nabídnout moji čakru. Dám ti ji lacino,“ povídá.

„Maxime, ty nemáš zdravý rozum. Úroda je mizerná, v pokladně není cent a ty si přijdeš, abych kupoval tvou čakru. Budu rád, když nějak přežiji rok. Proč nenabídneš čakru jiným sousedům, kteří jsou na tom líp než já?“

„Už jsem tam byl, ale žádný nemá peněz. Všichni mě odmítli.“

„Inu, všichni jsme na tom stejně.“

„Ale nejsme. Ty máš pooráno, já nemám. Ty máš mnoho koní a mul, taky čtrnáct volů, kdežto já mám jednoho. I toho musím dát na maso.“

Více ze zvědavosti než ze zájmu jsem se tedy otázal:

„A kolik bys chtěl za tvoji čakru?“

„Pouhých čtyři sta pesos.“

To mě zarazilo. Před nějakým časem chtěl 2 000 pesos.

„Počkej mi do zítřka a možná, že se dohodneme.“

Potom jsem řekl matce:

„Mami, soused mi nabízí velmi lacino čakru. Je to výhodná koupě pro bratra Cyrila. Zajedte ráno do města a požádejte paní Vítkovou, zda by vám nepůjčila sto pesos.“

Matka tak učinila. Nechal jsem poslat pro souseda.

„Pohled, sousede, nabízím ti dva voly a jednu krávu, každý kus v hodnotě sta pesos, a stovku v hotovosti. Je to tvých požadovaných 400 pesos.“

Maximo se rozsvítil jak sluníčko a děkoval mi, že jsem ho vytáhl z těžké situace. Může prý dál putovat na sever, kde si zabere kus lepší státní půdy a tam začne znova.

Taky jsem byl spokojen, protože bratr mě už nikdy nemohl obvinít, že u mě pracoval zadarmo.

Cyril tedy měl vlastní hospodářství. A aby bylo kompletní, přidal jsem mu osm mul a dva koně, velký pluh a velký kultivátor a zapůjčil secí stroj, aby mohl zasít 20 hektarů bavlny. Navíc mu mí dělníci přivezli několik fůr cihel, z nichž otec postavil tři světnice. Měl práci a cítil se být potřebným. Prozatím hospodařil na té čakře místo Cyrila, který byl toho času v Buenos Aires.

Z táty se stal výborný, vzorný hospodář. Když potřeboval pracovní sílu, poslal jsem mu svoje dělníky. Práce a jen práce ho dostala od piti. Matka mu tu a tam dopřála demižonek vína, který mu kupovala ve městě. On si ale jen tak pro vínko zajít nemohl, jak byl zvyklý na Slovácku.

Hospodaření na synově čakře ho tak těšilo, že když jsme se po letech vrátili do Československa a on byl tážán, zda se mu v Argentině líbilo, odpovídal:

„Kdyby nebylo toho moře, šel bych tam znova i po kolenou.“

Když jsem v roce 1940 přivedl svou manželku na čakru do starého domu, bylo nad míru jasné, že nás čeká výstavba domu nového. Byla to naléhavá potřeba. Cihly pro něj již byly vyrobeny, stavební dřevo také připraveno, ba byla vyhloubena i velká studna. Měl jsem připravené i plechy na pokrytí střechy.

Pokladnu to řádně vyčerpalo, avšak měl jsem za sebou už nějakou praxi v tom, jak budovat i bez peněz. Nicméně použití vápna jsem vyloučil, poněvadž s tím by se výdaje zvýšily. Počítal jsem s hlinou. Rok se ukazoval být poměrně suchý, což bylo pro stavbu příznivé klima.

Otce jsme ustanovili stavbyvedoucím, já pak dělal zedníka a dva domorodci dělali pomocníky. K nim ještě přibyli další tři chlapíci, kteří kvůli suchu skončili s orbou.

Práce šla jedna radost. Večer jsme hlinu nakypřili, důkladně namočili, aby se ráno dala krásně rozmíchávat. Štěstí bylo, že jsme měli vybudovanou tu velkou studnu. Díky ní jsme mohli namáčet hlinu a napájet více než sto kusu dobytka. Dokonce k nám přicházeli i sousedé, kteří měli menší studny či slabý pramen vody.

Dům měl již své obrysy, začínali jsme klást krovy a pomalu i přibíjet plechy a dešť pořád nikde. V poli se stále nedalo dělat, takže jsme se mohli věnovat jen domu.

Vrhli jsme se i na stavbu kůlny a stodoly. Ta byla za dva dny hotová. Teprve potom přišla opožděná, zato velká jarní bouře. Smáli jsme se, že zřejmě čekala na nás, až to všechno dokončíme. Snad nikdo tenkrát nevyužil toho katastrofálního sucha lépe než my.

V letech 1941 - 42 nebyla příliš velká šance na dobrou sklizeň bavlny. Byla to léta deštivá. To nahrávalo škůdcům. Když bylo sucho, nebyli téměř vidět.

Člověk by neměl věřit či doufat, že se mu vše podaří na sto procent. Předchozí suchý rok nám pomohl k postavení nového domu a velké stodoly. Takže i sucho bylo užitečné, ale pro něco jiného, než je pěstování bavlny. Do našich duší se vneslo jisté uspokojení a klid.

Aby ten klid nebyl příliš velký, o to se postarala Rézinka. Čekali jsme potomka a blížila se její těžká hodinka. Museli jsme ji zavést do města k porodu. Porodní bába by na něj nestačila.

Za pár dní přišla z města zpráva, že jsem se stal tátou. Žena si v nemocnici poležela ještě týden a až byla úplně zdravá, přivezl jsem ji domů na čakru.

Prvorozeným synkem jsem byl nadšen. Byl to poměrně velký chlapeček s bílými vlásy. Nadšen ale nebyl náčelník Indiánů, nevím proč. Těšil mě však starostlivě, že až se narodí druhý chlapec, bude lepší. Vycházelo to asi z toho, že indiánské děti se rodily s vlasy dlouhými a tuhými, které se daly hned zapléstat. Náš synek nic takového neměl, a proto ho Indiáni pojmenovali Pilo (plešatý).

I další dva roky byly deštivé. Proto ani v těchto letech nebyla úroda bavlny nijak výjimečná.

Měnila se ale celková situace v kolonii. Výrazně tomu napomohla nová silnice, protože farmáři už nemuseli bojovat

Mladá rodina s prvorozeným synem v Argentině

s útrapami, které jim přinášelo neveselé putování přes neko-nečnou vodní hladinu.

Zlepšila se taky bezpečnost, policie se po nové silnici mohla pohybovat daleko rychleji než dřív. Nová cesta také umožňovala více navštěvovat přátele a příbuzné.

K nám často zajížděl můj bratr Cyril se svými mladými přáteli. V přírodě se z nich pak stávali nadšení nimrodí a stříleli po všem, co mělo peří. Nebyl to problém, zbrani jsem měl dost.

Když se kluci naběhali po polích a po pralese, přišli unavení a hladoví. Pak jim přišla vhod pečeně ze skopového. Vždycky se našel někdo, kdo uměl hrát na nějaký hudební nástroj, já se přidal s houslemi a bylo veselo. S písněmi z našeho kraje se zapomínalo na všechny strasti a bolesti, které nám přinášel život v Argentině.

Velkou naší bolestí bylo narození druhého dítěte. Trable začaly cestou do města. Vyjeli jsme s nákladem bavlny za slunného počasí. Náhle se však zamračilo a hrozil déšť. Manželka mi řekla, abych dobytek popohnal. To se mi moc nechtělo, protože jsem zpozořoval, že na předním kole se uvolnil železný ráfek, který by při rychlejší jízdě nemusel vydržet až do cíle. Jenže ona naléhala, a tak jsem zvířata popohnal.

Neušla ani sto metrů, když ráfek z kola spadl a kolo se rozsypano. Tím pádem jsme z vozu spadli oba na zem. Žena se lekla a částečně i uhodila. Musel jsem vypůjčit od přátel jiný vůz, náklad přeložit a teprve pak pokračovat.

Ve městě jsem nechal kolo opravit, prodal jsem bavlnu a nakoupil proviant. Ještě jsme zašli k lékaři, který manželku prohlédl a naštěstí nenašel žádné následky pádu.

Poté jsme ujížděli zpět k přátelům, kde jsme nechali náš vůz. Tam jsme na něj nasadili opravené kolo a vydali se k domovu.

Brzy ráno mě Rézinka budila, že cítí velkou bolest. Musel jsem vyhledat doňu Juanu, což byla domorodá porodní žena. Z výhonků vinné révy uvařila čaj a dala ho Rézině vypít. Bolesti se ale stupňovaly. Bylo zřejmé, že dítě se narodí předčasně. A opravdu. Za chvíli přišel na svět chlapeček, sedmiměsíční. Byl natolik zesláblý, že se nemohl ani přisát k prsu. Doña Juana ho pokřtila po dědečkovi, tedy jménem Jaroslav.

Nepřijímal ale potravu a na druhý den zavřel očka navěky. Bylo nutné zajet na policejní stanici, aby mi dali povolení k pohřbu ve městě. Policajt však žádal nějaký dokument k narození synka. Ten jsem však neměl a odcházel jsem s trpkostí, že Jaroslav bude muset být pohřben někde v lese, jak je tomu u Indiánů.

Vzpomněl jsem si, že na naší čakře se už pohřbívalo. Před léty tam blesk zabil jednoho domorodce. Na tom místě ho bratr pohřbil. K němu pak přibýly ještě dvě malé děti od chudých matek. Vznikl jakýsi základ hřbitůvku. Tam jsem se rozhodl pohřbit našeho synka. Kopal jsem v suché tvrdé půdě a pot mi stékal z čela do očí, kde se mísil se slzami. Není to lehké kopat hroby svému dítěti.

Když jsem se vrátil domů, manželka už měla chlapečka ustrojeného v narychlo ušitém rubášku. Za truhličku posloužil dřevěný voziček, který dostal náš prvorozený od dědečka a ze kterého už poztrácel všechna kolečka. Požádal jsem ho, aby ho daroval bratříčkovi.

Dítě jsme v něm obložili květinami. Truhličku jsme položili do hrobu, obličej jsem mu zakryl papírem, aby mu hlína do něj nepadala. Ze svázaných větviček jsem pak vyrobil kříž. A v duchu jsem Jaroslava požádal, aby mi odpustil tak neslavný pohřeb.

Nastala léta hubená a mnozí kolonisté, kteří postupem času přesešli z dobytka na traktor, v důsledku několika neúrodných let či nízké ceny produktu byli nuceni se strojů zbavovat. Někteří i celých hospodářství. Bylo to způsobeno tím, že nebyla zajištěna stabilita ceny hospodářských produktů. Buď byla malá úroda, anebo byla cena dobrá, zemědělec nic moc ale nezískal. Anebo se mu urodilo mnoho produktů, ale ty neměly patřičnou cenu, takže rovněž nic nezískal. Mnohdy nepokryl ani náklady na práci se sklízni a na dovoz úrody do města. A tak začalo krachovat jedno hospodářství za druhým.

Vezl jsem bavlnu do města Quitilipi. Na zpáteční cestě jsem si všiml u cesty chatrče. Mladá žena u ní zametala chodníček. Používala k tomu malou metličku, podobající se dětské hračce. Pozorněji jsem se podíval. Zdálo se mi že tu ženu znám. Není to dávno ztracená Anička Bočková? Pozdravil jsem a zeptal se jí. Odpověděla mi španělsky, že je

tomu tak. To už se kolem ní proháněly i dvě malé děti, hošík a holčička.

Byl jsem překvapen, v jakém to žije prostředí. Ačkoliv úplně změnila svůj vzhled a z malého děvčátka se stala dospělá žena, poznal jsem ji. Žili v bidě. Měli jen jednu nádobku k jídlu, k ní dva plecháče pro vaření. To bylo vše. Ptal jsem se česky, zda se jí takový život líbí. Odpověděla mi španělsky, že se jí docela líbí. Do toho přišel její manžel a naši rozmluvu utál.

Vracel jsem se domů se smíšenými pocity. Přesto mi to nedalo a zabočil jsem k čakře Tomáše Bočka, abych ho informoval o jejich ztracené dceři. Popsal jsem jim místo, kde Anička bydlí. Tomáš co nejrychleji přihnal muly z pastvin, aby se mohl vydat za dcerou, která se jim před mnoha lety ztratila. Bylo to zvláštní. Nevěděli o sobě a dělilo je asi dvacet kilometrů.

Bočkovi si dceru přivezli na čakru. Mnoho radosti s ní ale nezažili. Natolik si navykla na žebrácký život, že o práci na čakře vůbec nestála. Dokonce se její manžel domáhal poloviny hospodářství, věna pro svou manželku. Ta ho v tom ještě podporovala.

V Evropě se blížil konec druhé světové války, když život v kolonii rozvířilo přepadení a tragická smrt krajana Kusáka. Běžné starosti ale takové zprávy brzy překryly. Manželka byla opět ve vysokém stupni těhotenství a zase jsem ji na radu doni Juany odvezl do města, kde jsem ji ubytoval v hotelu našich příbuzných. Asi do týdne se nám narodil chlapeček a dostal jméno Jan.

Na farmu k nám přijel šéf policie Toledo. Pozdravil a spustil, co má na srdci. Byla to stavba policejní stanice, protože dosavadní podmínky policajtů byly neúnosné. Tísnilo se v jedné místnosti.

Chtěl vědět, zda by se kolonie nezapojila do výstavby nové stanice, neboť u toho bude potřeba každé ruky. Vymyslel i způsob, jak získat peníze, a to pomocí prodeje lístků loterie. Za takto utržené peníze si chtěl sjednat výrobu 25 000 cihel, z nichž už se dá postavit slušný domek.

Cihláři žili na mé čakře, takže právě oni se po čase mohli pustit do výroby potřebného množství cihel. Ty byly vypáleny prvotřídně.

Potom jsme se spojenými silami pustili do stavby a asi za dva měsíce už nová policejní stanice stála. Byla ozdobou celého okolí. Dokončení oslavila celá kolonie. Toledo měl

proslov, v němž všem, kdo přiložili ruku k dílu, poděkoval. Zvláště zmínil fakt, že provinilci již nebudou muset být vázání ke stolu za nohu jako dobytek, ale že budou kulturně zavření jako lidé.

Nová cesta, výhoda pro celou kolonii, byla tak trochu nevýhodou pro mne osobně. Rozřízla mi moji čakru a kus jí ubyl. Navíc přišli inženýři a kolonii rozparcelovali na části o sto hektarech. A vyšel zákon, že ženatý může hospodařit na sto hektarech, svobodný na padesáti. Díky tomu jsem mohl obdělávat z mé původní veliké čakry jen dvě stě padesát hektarů. Já vlastnil sto, otec sto a bratr padesát.

I tak to byla výměra veliká, která se musela znova ohradit, když byla nově vyměřena. Musel jsem koupit ostnatý drát, několik tisíc sloupků, tyto usadit do země, dráty natáhnout a ke sloupům uvazovat. Bylo to mnoho práce a nákladů a nedalo se to zvládnout bez dluhu. Věděl jsem však, že ho jistojistě splatím, že mi na to bude stačit i jen průměrná úroda v roce příštím.

Nesl jsem nelibě, když jsem viděl, jak nepoctivě se krajané chovali k Indiánům. Okrádali je na váze, od sběru platili méně, než měli, připsávali si na nákladech za potravu. To všechno byl zločin na dobrých lidech. Je pravda, že sice neuměli číst, psát ani počítat, ale logicky uvažovat uměli.

Přišel tak za mnou Indián od souseda a stěžoval si, že se s ním nejedná dobře. Říkal mi, že pracuje celý týden, a to on, žena i malá dcera, avšak hospodář mu řekl, že ještě dluží. Zkrátka pochopil, že tu něco nehraje.

Když jsme pak měli setkání hospodářů z kolonie, vyčetl jsem jim, jak se k Indiánům chovají. Vysmáli se mi. Odpověděli, že jim za práci přece platí. Namítal jsem, že někteří možná ano, ale celkově jim dlužíme za jejich pomoc jaksi morálně. Stále mi opakovali, že se mýlím.

Jakmile však nastoupil do úřadu prezident Perón, podpořil průmysl a do něj začalo odcházet mnoho lidí ze zemědělství. Začali na farmách chybět a hospodáři si počali stěžovat.

„Jo, chlapeci, co jste si zaselí, teď budete sklízet. Říkali jste, že platíte. Komu chcete platit teď? Lány polí ani peníze vám nic platné nebudou, když nebudete mít dělníky.“

Ukázalo se, že dělník potřebuje zaměstnavatele a čakrář potřebuje dělníka, ne ale jako otroka, nýbrž jako pomocníka. Nikoliv jako někoho, koho by po léta okrádal.

Pokračování příště.

Románský kostel sv. Petra a Pavla v Řeznovicích, templáři, tajná chodba na hrad Templštejn a Kumánský kámen

Řeznovice jsou dnes částí města Ivančice v okrese Brno-venkov v Jihomoravském kraji. Obec se nachází přibližně 4,5 km JZ směrem od města Ivančice v Boskovické brázdě. Dnes v ní žije 346 obyvatel. Název obce mohl být odvozen od osobního jména Řezn. Význam místního názvu by v tom případě byl: obec, ve které žijí lidé pana Řezna. Alternativní vysvětlení názvu obce poukazuje na bavorské město Řezno (Regensburg), na které měli první Přemyslovci politicky i kulturně významné vazby. Toto druhé vysvětlení by dokládalo inspiraci stavitelů řeznovického románského kostela ve městě Řeznu.

Románský kostel v Řeznovicích vznikl pravděpodobně v polovině 12. století. Jeho stavba, podle historiků, spadá do období trestných výprav českých panovníků proti znojemskému úřednímu knížeti Konrádu II. Otovi, který byl vůdcem opozice moravských Přemyslovců. V roce 1146 bylo během bojů zničeno blízké hradiště v Rokytne a přeživší tamní obyvatelé byli převedeni do místa dnešních Řeznovic. Tam nechal znojemský úřední kníže vystavět nový románský hospodářský dvorec a kostel zasvěcený sv. Petru a Pavlovi.

První zmínka o vsi Řeznovice pochází až z roku 1258. Obec vznikala postupně po zániku výše zmíněného hospodářského dvorce. Původně se skládala ze dvou vesniček, z horní a dolní vsi. Ty se postupně, vzhledem ke své blízkosti, spojily v jeden celek. V novodobé historii se Řeznovice ke dni 1. 7. 1980 staly součástí nedalekého města Ivančice.

Kostel sv. Petra a Pavla v Řeznovicích má výrazné rysy těch románských staveb z 11. a 12. století, které se nacházejí v severoitalské Lombardii. V zaalpských zemích je mu architektonicky nejbližší kaple Všech svatých v bavorském městě Řeznu (Regensburg). Půdorys kostela vychází ze stylizovaného řeckého kříže. V průběhu mnoha let své existence prošel kostel celou řadou úprav. Poslední, rozsáhlá se uskutečnila roku 1947. Nejstarší dochovanou částí řeznovického kostela je presbytář, pocházející přibližně z roku 1150.

Presbytář kostela sv. Petra a Pavla v Řeznovicích

Historie tohoto kostela je spjata také s tajemným řádem templářských rytířů, který svého času sídlil na nedalekém hradě Templštejně. Hrad se tyčil na skalnatém ostrohu nad řekou Jihlavou. Do dnešních dnů se z něho zachovala jenom zřícenina. Řád templářských rytířů byl jedním z nejmočnějších křesťanských rytířských řádů středověku. Kostel sv. Petra a Pavla patřil templářům někdy kolem roku 1300. Kostel se tehdy nacházel na samotě v blízkosti malého feudálního sídla.

Že kostel sv. Petra a Pavla tehdy patřil templářům dokazuje náhrobní kámen se 7 cm hlubokým reliéfem templářského kříže. Tento náhrobní kámen o rozměrech 56 x 50 x 21 cm najdete uvnitř kostela vedle dveří do sakristie. Jedna z legend praví, že je v řeznovickém kostele pohřben poslední zemský komtur (velitel komendy) pro Čechy, Moravu a část území dnešního Rakouska. Jmenoval se Ekko, funkci komtura zastával v letech 1294–1309.

Kolem roku 1279 si totiž řád templářských rytířů založil svoji komendu v nedalekých Jamolicích u Moravského Krumlova. V letech 1281–1298 si pak, asi 3 km od Jamolic, nechal vystavět mohutný hrad Templštejn. Jedna z pověstí vypráví o tajné podzemní chodbě,

kteřá má vést z hradu Templštejna do řeznovického kostela. V roce 1312 byl řád templářských rytířů zrušen a došlo ke konfiskaci jeho majetku. Od té doby templáři přestali být spojováni s řeznovickým kostelem.

V interiéru kostela sv. Petra a Pavla v Řeznovicích můžete spatřit také tzv. Kumánský kámen. Ten je zasazen do zdi kostela v rohu pod kůrem. Nápis na něm vyluštil v 50. letech 20. století pražský orientalista Pavel Poucha. Ten určil, že jde o ujgurské písmo a že je na kameni napsáno slovo Marusz. Kumánský náhrobní kámen patřil nám dnes neznámému křesťanskému Kumánovi, který poblíž Řeznovic padl v boji proti všem kolem plenícím Mongolům.

Kumánských kamenů mělo být v řeznovickém kostele mnohem více. Kronikář Bohuslav Balbin ve svém díle „Epitomae rerum Bohemicarum“ z roku 1677 zmiňuje kostel, jehož podlaha je vydlážděná náhroby Kumánů. Neurčil přesnou polohu ani zasvěcení tohoto kostela, ale situoval ho mezi Ivančice a Oslavany poblíž Brna. Dnes je téměř jisté, že psal o řeznovickém kostele. A to přesto, že dnešní podlaha kostela je zcela jiného provedení.

Kumáni byli turecky hovořící kočovníci, které si při nájezdech do jejich původní vlasti podmaňovali Mongolové neboli Tataři. S nimi se Kumáni dostali až do Evropy. Část Kumánů, ustupujících před Mongoly vedenými chánem Batúem, požádala v roce 1239 uherského krále Bélu IV. o dovolení usadit se v jeho zemi. Tito Kumáni přijali křesťanství a na Moravu se dostali jako žoldnéři uherského vojska. Příjmení Kumán existuje na Moravě až do dnešních dnů.

S využitím práce Liny Klimarové připravil Jiří Kachlík, Brno, Česká republika

Současná podoba románského kostela sv. Petra a Pavla v Řeznovicích

